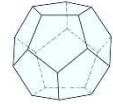

DEN PYTAGOREISKE KURIREN

www.hylozoik.se

NR 37, ÅRGÅNG 10

VÅREN 2021 (72 Aqu.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Lars Adelskogh

Redaktörens postadress: Lönnvägen 3 A, 541 48 Skövde

Redaktörens e-postadress: adelskogh@yandex.com

Bankkonto (Nordea): 1190 30 21766

Alla hylozoikstuderande hälsas varmt välkomna

som läsare av och kanske även bidragsgivare till denna nättidskrift, som härmed offentliggör sitt trettiosjunde nummer. Detta publiceras lördagen den 20 mars, dagen för vårdagjämningen. Nummer 1 utkom den 20 mars 2012, och därefter har ett nytt nummer utkommit på dagarna för de följande solstånden och dagjämningarna: sommar-, höst-, jul- och vårnummer. Enligt det sålunda antagna mönstret utges alltså fyra nummer per år, så att det närmast följande numret, sommarnumret, skall utkomma måndagen den 21 juni 2021, om gudarna är oss nådiga.

Avsikten med denna nättidskrift är flerfaldig: informera om aktuella händelser, publicera artiklar av intresse för dem som studerar esoterik och hylozoik, desslikes kunna vara en knutpunkt och ett förenande band mellan alla dem som studerar våra äldre bröders undervisning i god anda och med rätt inställning.

I föreliggande vårnummer fortsätter vi den följetong vi inledde i förra vårnumret, nämligen *Tystnadens röst med kommentarer*, ingående i samma serie som den i förra julnumret avslutade följetongen, *Ljus på vägen med kommentarer*.

Sist i detta vårnummer kommer den sedvanliga litteraturbilagan.

Till våra donatorer: Vi ber er vänligast att sätta in era penninggåvor antingen på Förlagsstiftelsen Henry T. Laurencys plusgirokonto nr 439 54 35 – 3 eller, om ni vill stödja *Den Pytagoreiske Kuriren* och denna hemsida, på bankkonto (Nordea) nr 1190 30 21766.

Nyheter på våra hemsidor

Samarbetet med vår ryske vän och broder Aleksandr fortsätter och ger nya frukter. Översättningen av Laurencys *Människans väg* fullbordades i januari och av Laurencys *Kunskapen om verkligheten* alldeles nyligen, i mars månad. Dessa böckers ryska titlar är *Путь человека* respektive *Знание реальности*. Förra året fullbordades översättningen av Förklaringen (*Объяснение*) och De vises sten (*Философский камень*). Alla de fyra nämnda texterna, som är fullständiga och oavkortade översättningar, finns nu att läsa på den ryska avdelningen av Förlagsstiftelsens hemsida. Arbetet fortsättes nu med nästa bok, som blir *Livskunskap Ett*, på ryska *Знание жизни Один*. Avsikten är att på hemsidan publicera de tio i denna bok ingående uppsatserna allteftersom de blir färdigställda.

Även på denna hemsida, www.hylozoik.se, i dess ryska avdelning, finns de fyra ovannämnda fullbordade översättningarna publicerade, Laurencys tre böcker dock icke i avdelningar utan såsom oavbruten text.

Förklaringen på estniska

Red:s bok *Förklaringen* har nyligen utkommit på estniska, tryckt i Tallinn i slutet av år 2020.

Estniska titeln är *Pühendatute õpetus*, vilket betyder ”De invigdas lära”. 268 sidor. Inbunden med hårda pärmar. ISBN 9789949-01887-1. Översättaren har gjort ett mycket omsorgsfullt arbete, lyckats väl med terminologin och beaktat de senaste rättelserna i svenska originalet.

TREDJE FRAGMENTET DE SJU PORTARNA

FÖRSTA KAPITLET

PĀRAMITĀ-HÖJDERNA

Āchārya, valet är träffat, jag törstar efter visdom. Nu har du sönderrivit slöjan över den hemliga vägen och lärt den större yānan. Din tjänare här är redo för din ledning.

C.W.L. – Det finns en fotnot till ordet āchārya, vilket betyder andlig lärare eller guru. Den förklarar att dessa hos de nordliga buddhisterna utväljes bland de helgonlika män som är lärda i gotrabhū-jñāna. Gotrabhū är den som är redo för någon av invigningarna, den som har alla egenskaperna och blott väntar på tillstånd att infinna sig. Gotrabhū-jñāna är kunskapen om dessa kvalifikationer. Mästarna – de adepter som antar lärjungar eller lärningar – är de som äger denna kunskap.

Termen yāna har redan dryftats i första kapitlet av Första fragmentet.

Det är gott, shrāvaka. Förbered dig, ty du kommer att behöva färdas vidare ensam. Din lärare kan blott utpeka vägen. Vägen är en och densamma för alla, medlen för målets uppnående måste skilja sig åt pilgrimerna emellan.

Ordet shrāvaka kommer av roten *shru*, som betyder lyssna. ”Lyssnaren” är den som bevisar religionsundervisningen, säger en fotnot, och när han från teori övergår till asketismens praktik eller utförande, blir han en shramana; ordet är härlett från roten *shram*, anstränga sig. De båda termerna betyder i stort sett detsamma som orden *akustikoi* och *asketai* hos grekerna.

Alla som vandrar vägen måste förvärva samma egenskaper eller dygder, men de sätt, varpå de skolas för detta, är sinsemellan mycket olika. Människorna hör till sju olika grundläggande typer eller strålar, och enligt var och en av dessa dras aspiranterna till den egna strålens lärare. Också inom en och samma typ anpassas undervisningen efter individens behov, så att samme mästares lärjungar ofta röner alldeles olika behandling. Sålunda kan en mästare skicka en av sina lärjungar att leva i avskildhet och en annan ut i världen med dennas kamp. Han kan göra den ene nöjd med vetskapen om att han får undervisning och låta den andre länge leva utan denna vetskap. För denna skolning och de olika typerna har en tämligen omfattande redogörelse lämnats i boken *The Masters and the Path*.

Vilken skall du välja, du med oförskräckt hjärta? Ögats läras samtan, det fyrfaldiga dhyāna, eller vandra vägen genom pāramitāerna, sex till antalet, dygdens ädla portar, som leder till bodhi och till prajñā, visdomens sjunde steg?

Det fyrfaldiga dhyānas oländiga stig vindlar uppåt. Trefalt stor är den som klättrar upp till den höga toppen.

Pāramitā-höjderna korsas av en ännu brantare stig. Du måste kämpa dig fram genom portar sju, sju fästen, som hålles av grymma, sluga makter – lidelserna förkroppsligade.

Föga sägs i detta Fragment om det fyrfaldiga dhyāna, men mycket sägs om pāramitāerna. Stegen i meditation eller dhyāna omtalas alltid såsom tre, vilket vi såg, när vi studerade Första fragmentet, och sammantagna kallas dessa sanyama. Dessa tre är dhāranā, dhyāna och samādhi eller koncentration, meditation och kontemplation. Därtill finns det förberedande övandet av pratyāhāra, varmed fyrtalet erhålles. Vi har studerat pāramitāerna också i Andra fragmentet. Här omtalas vägen för förvärvet av dessa dygder såsom en väg med sju portar, vid var och en av vilka kandidaten måste kämpa mot och dräpa ett svårt fel eller en svår synd.

Det förefaller en smula vilseledande att ställa meditationen och utvecklandet av dessa egenskaper emot varandra, ty båda är nödvändiga. Man kan icke meditera utan att besitta dessa egenskaper, och man kan icke utveckla egenskaperna till fulländning utan meditation. Det kan ha varit så att Āryasanga även på sin tid mot varandra ställde tillbakadragandets väg, som den vandrar som undviker världens svårigheter och lockelser för att, ensam och skild från människorna, meditera, och den väg för andligt liv den lever som vistas mitt i människornas värld, vilket förutsätter att idealen praktiseras i det dagliga livets alla göranden och låtanden. Han skulle då ha talat om den förstnämnda såsom en upphöjd väg men om den sistnämnda såsom en ännu större eller rättare sagt ännu brantare väg. I de hinduiska böckerna anföres ganska många exempel på människor, som nått fullkomning mitt bland det dagliga livets bestyr. De stora guruer, som omtalas i *Mahābhārata*, var verksamma både i rådssalen och på slagfältet, och en köpman nämns även, Tulādhāra. *Bhagavad-gītā* undervisar om pliktens och handlingens väg, och Shrī Krishna säger till sin lärjunge Arjuna att Janaka och andra nådde fullkomning genom handling och att han borde göra detsamma, utföra gärningar utan att själv vara bunden till dessas frukter utan för mänsklighetens skull.

En hastig blick på parāmitāernas motsatser visar karaktären av de grymma, sluga makter som måste bekämpas. Den självupptagna människan glömmer att hon är en enhet i ett helt, att, såsom Epiktetos sade, utan mänskligheten omkring sig hon icke ens skulle vara människa. Kärlek och allmän etisk utveckling eller moral i dess fulla bemärkelse upphäver denna självupptagenhet och öppnar människan, så att hon tänker mera på andra än på sig själv och blir en välgörare för dem som lider, en god kamrat för sina likar och en mottaglig elev för sin lärare.

Människor låter ofta sitt tålmod rubbas genom förbittring. De känner sig ”sårade” och blir missnöjda, klagar inombords, om ej utåt. Detta betyder att de glömmer att just därför att det finns en rättvisans lag, som hela tiden ser till att gamla skulder människor emellan gäldas, måste det råda en viss skenbar orättvisa. Ibland vill en människa se resultatet av sitt arbete på ett tidigt stadium, eftersom hon tänker på sig själv och inte på arbetet och önskar skryta om det eller åtminstone berömma sig själv av vad hon åstadkommit. På ett senare stadium sörjer hon, emedan hennes ansträngningar för ett gott ändamål synes ha misslyckats. Däri finns alltjämt något av missnöje och otålighet. Senare inser hon att det var ansträngningen som var det viktiga, icke resultaten. När dylika känslor inte besvårar henne längre, har hon förvärvat tålmodet.

Återigen: i naturtillståndet är människan lat. Hon tycker om att ligga och sola och anstränger sig inte förrän hungern driver henne därtill eller det uppstår ett inbilskt begär efter att få hänga några fler skalper i bältet, och detta förmår henne att resa sig, medan kamraterna-vildarna sover. Oförtruten, oförskräckt energi är inte ”naturlig”. Iakttag vår president, hur hon utnyttjar dagens varje ögonblick, alltid arbetar, aldrig slösar med sin tid. Utgår ni ifrån att det var naturligt för henne i det förflutna att alltid arbeta? Hon gör det, eftersom hon sett målets skönhet – att vara en mänsklighetens hjälpare.

Icke heller meditationen är ”naturlig”. Den förutsätter mycken möda, en kraftig förnufts-ansträngning och behärskning av kroppen. Också visdomens förvärv innefattar studium och ansträngning och ibland modet att göra obehagliga och rent av farliga erfarenheter.

Var vid gott mod, lärjunge; ha den gyllene regeln i åtanke. När du väl skridit genom porten Srotaāpatti, ”den som stigit ner i strömmen”; när din fot väl satts på den nirvāniska strömmens bädd i detta liv eller i något framtida; har du blott sju ytterligare födelser framför dig, o du som äger vilja av diamant.

Sju liv är den genomsnittliga tidrymden mellan första och fjärde initiationerna, men om viljan är stark nog, kan en människa nå målet på färre. Det motsvarar en students förberedelse för en tentamen. Man anser att en viss tids studium bör utrusta kandidaten till att godkännas, men varje konkret människa kan taga längre eller kortare tid på sig. Två liv har ofta fört en människa från första initiationen till arhatskapet. Några få ha nått detta mål i ett enda liv. Samma regel gäller sedan för adeptskapets uppnående, ty arhaten har kommit endast halvvägs.

Betrakta. Vad ser du för dina ögon, o aspirant på gudalik visdom?

”Mörkrets mantel vilar över materiens djup. Inom dess veck kämpar jag. Nedom min blick djupnar det, herre; det skingras för din hands vinkande. En skugga rör sig, krälar liksom ormen, när den sträcker och ringlar sig. ... Den växer, vidgas och försvinner i mörkret.

Det är skuggan av dig själv utanför vägen, kastad på dina synders mörker.

Här torde man föredraga att säga fel och brister i stället för synder. Dessa blir mycket farligare på vägen än de var någonsin förut. Därför fordras för vägens vandrande en järnhård beslut-samhet att utplåna dem fullständigt och en gång för alla. När man ser ett fel hos sig själv, bör man göra raka motsatsen, orubbligt och ståndaktigt, tills det är fullständigt borta. Få är beredda att göra detta. Ibland ber de någon att öppet säga vad det är som håller dem tillbaka. Om man det gör, riskerar man att förlora deras vänskap. Vanligen blir de förnärmade och säger att de visserligen har många fel, men inte det man sökt få dem att uppmärksamma och att de inte har någon hög tanke om ens omdömesförmåga eller intuition. Undantag finns, men i regel är det på detta vis.

På vägen måste en människa leva efter sina egna regler, icke blott följa de regler eller kon-ventioner som gäller i den sociala miljö, vari hon befinner sig. Därmed ökar svårigheter och faror för henne. Hon försöker göra sitt yttersta – därom kan vi vara vissa, men om hon inte gjorde detta, skulle hon kasta bort frukterna av många liv, och det vore galenskap. Andra har möjligheter att bedöma henne. Hon har i sin hand en nyckel, som andra inte äger, och för henne framstår därför allting i ett nytt ljus. Hon behöver andras vänliga tankar – inte kritik av sådant de inte förstår – ty hon är inte okänslig, och vänliga tankar hjälper henne att snabbt stiga och bli en kraft för världens höjande.

”Ja, herre, jag ser vägen. Dess fot ligger i dy, dess högsta höjd förtonar i härligt nirvāniskt ljus. Och nu ser jag de allt trängre portarna på den hårda och törn-beströdda vägen till jñāna.”

Du har god syn, lanoo. Dessa portar leder aspiranten över vattnen till den andra stranden.

”Den andra stranden” är ett uttryck, som ständigt brukas. Det finns två klart skilda slags symbolik, som använder denna metafor. I den ena liknas hela livet vid oceanen och färjas människor över till den andra stranden, tillståndet bortom död och återfödelse, med mahāyāna eller hīnayāna. I den andra är innebörden mera formell. Vid den första stora initiationen stiger människan ut ur den allmänna evolutionen, vilken hon nu fullbordat, och begynner den sär-skilda. Det som är tillåtet att uppge om den ceremoni, som då utföres, finns tryckt i boken *The Masters and the Path*, däribland orden: ”Du har stigit ner i strömmen. Må du snart nå den andra stranden.” Denna strand är naturligtvis adeptskapet.

Varje port har en gyllene nyckel, som öppnar dess grind, och dessa nycklar är:

1. Dāna, givmildhetens och den odödliga kärlekens nyckel.

Detta är inte blotta givmildheten i betydelsen av att ge allmosor, inte heller det som vanligen kallas en medmänsklig inställning, även om denna är viktigare än den förstnämnda. Det betyder den fullständiga beredskapen att ge sig själv och allt man har i tjänandet. Icke många människor i världen har nått det stadiet, är redo att använda all sin tid, kraft, sina pengar, känslor och tankar för detta ändamål. Och även hos dem, som nått denna nivå, kan alltjämt det fel finnas som innebär att människan identifierar arbetet med sig själv i stället för sig själv med arbetet. Det finns många, som är villiga att åtaga sig ett stort arbete, men få glömmer sig själva därefter att de utför vilket slags obetydligt arbete som helst, som inte tilldrar sig någon uppmärksamhet eller återgäldas med något tack. Mästarens lärjunge får sätta sig in i förhållanden och undersöka vad som måste göras men inte göres och som han kan göra. Han får inte missnöjt betrakta den

oansenligaste uppgift och tänka: ”Jag håller mig för god för detta.” I mästartens arbete är ingen del viktigare än någon annan, ehuru somliga uppgifter är svårare än andra och därför fordrar särskild skolning eller ovanliga gåvor eller förmågor.

För att fullständigt offra sig måste man offra även sina känslor. Om dessa är fallna för att såras, så slösar man mycken kraft på att känna sig kränkt, kraft som borde ha satts in i arbetet. Vi måste alltid göra vårt bästa, och vi skall inte hejda oss för att tänka: ”Så förträfflig jag är.”

Sedan måste vi också äga ”oändlig kärlek”. Gud ser allt och förlorar inte tålmodet. Vi är benägna att mista tålmodet med varandra och tröttnar snart på att visa överseende, men han gör det icke. Riktigt är det sagt: *Tout comprendre, c'est tout pardonner.*

2. Shīla, den nyckel som heter harmoni i ord och handling, den nyckel som utgör motvikt till orsak och verkan och icke lämnar något utrymme åt karmisk handling.

Ordet shīla översätts i allmänhet med ”uppförande”, men här framhåller författaren tanken på harmoni. Den som utövar shīla, är alltid uppmärksam på sin egen dharma, uttröner vad han kan göra med de krafter han äger i den ställning karma givit honom. Detta är också den egenskap, varmed han likviderar sitt dåliga karmakonto så snabbt som möjligt och varmed han kan åtnjuta allt större frihet och få allt fler tillfällen att göra gott.

3. Kshānti, tålmodet, det ljuva, som av intet kan rubbas.

Även om kandidaten på denna etapp av sin resa måste förvärva ett rikt mått av denna egenskap, måste denna likväl fullkomnas i ett senare skede. Att vara alldeles orubbad är ett mycket högt tillstånd. Arhaten betecknas såsom den fullkomlige – den vördnadsvärde. Likväl har han fem fjättrar kvar, och från dem måste han frigöra sig, innan han når adeptskapet. Av dessa fem är den näst sista förmågan att inte låta sig rubbas av något, vad det vara månede.

4. Vairāgya, likgiltigheten för njutning och smärta, segern över illusionen, uppfattandet av sanningen allena.

Hela tredje delen av vår kommentar till *Vid mästartens fötter* ägnas åt egenskapen vairāgya. Ordet vairāgya översätts här med begärsfrihet. Såsom tidigare sagts, översätts det vanligen med likgiltighet eller lidelsefrihet.

Denna egenskap äger den människa som är mycket vaken och uppmärksam vad gäller sitt arbete men aldrig låter personliga överväganden stå i vägen för sig. Hon har gjort sig av med känslor av sårbarhet men har icke mistat medkänslan. Hon är likgiltig för sådant som vanligen påverkar människor, låter sig ej störas av lidelser, utan har ett lugnt, kyligt omdöme. Denna så kallade likgiltighet betyder inte att människan inte lägger entusiasm i sitt arbete, utan att hon gör det, när arbetet är smärtsamt och tungt lika väl som när det är fullt av glädje. När denna egenskap är fullt utvecklad, inser människan att det mesta av vår njutning och smärta är illusion och beror på ett felaktigt sätt att uppfatta tingen. Hon inser att den gamle stoikern talade sant, som sade att det som upprör oss icke är själva tingen utan åsikterna om tingen.

Vīrya, den oförskräckta energi som kämpar sig fram till den upphöjda sanningen, fjärran från de jordiska lögnernas dy.

Envar som nalkas vägen, har sina särskilda egenskaper på grund varav han finner någon av dessa portar lättare att gå igenom än de andra.

Exempelvis tålmodets egenskap torde i allmänhet vara lättare för de österländska lärjungarna och energins egenskap lättare för de västerländska. När denna förteckning först framlades för oss, undrade somliga av oss varför de svårare egenskaperna nämndes i början. I verkligheten var det inte så. Herren Buddha var indier och sammanställde förteckningen för det indiska folket. Förmodligen satte han då först på listan namnen på de steg som hans landsmän nog skulle finna lättast.

Det är förvisso svårt, när man först utvecklat en stark energi eller vīrya, att senare förvärva det ljuva tålmodet eller kshānti. En människa, som äger denna energi och hör talas om vägen,

vill genast vandra den ända till slutet – men utan tålmod kommer han att vålla sådana störningar längs hela vägen och alstra en sådan mängd besvärlig karma att han kommer att hindra sig själv högst betydligt. Den människa däremot, som har tålmodet men inte energin, kommer nog att nöja sig med att vandra mycket sakta – och hennes framåtskridande sker då sannerligen mycket långsamt.

Det finns en dylik tendens för närvarande i Österlandet. Jag minns att jag på Ceylon en gång fick höra att människor i äldre tider verkligen nådde nirvāna, men att det numera rådde onda tider – det som kallas den mörka tidsåldern, kali yuga – så att dylika prestationer ej längre vore möjliga, ehuru de kanske i någon avlägsen, gyllene framtid åter skulle bli det. De stora lärarna är dock alltjämt hos oss, och såsom den kristna skriften säger, är porten trång och vägen smal, men likväl kan man finna denna port och vandra denna väg.

I dessa ting kan ingen människa säga var hon står. Många uppfattar esoteriken såsom en återerinring. Det betyder att de visste om den i tidigare liv. Om i dessa tidigare liv en människa arbetar hårt för att nå vägen, kommer hon i detta liv att nå den med något mera arbete. Men om det är först i detta liv hon börjat göra denna ansträngning, har hon ett långt stycke kvar och vore det en närmast övermänsklig prestation för henne att stiga ner i strömmen i denna inkarnation.

De ansträngningar många teosofier gör medför stora påfrestningar. Därför är det ibland så mycken störning i teosofiska samfundet, så mycken retlighet och så mycket grälände. Jag har hört folk säga att andra samfund har betydligt mindre av dylika besvär. Detta är naturligt. Om man går in i ett geografiskt, geologiskt eller liknande sällskap, ansluter man sig till en grupp människor, som samarbetar för att blott och bart förvärva större kunskap, vanligen av särskilt slag. Men i Teosofiska samfundet är det många människor, som utsätter sitt emotionalhölje och mentalthölje för stora påfrestningar, och detta återverkar på organismen. Vi kommer nog även i fortsättningen ha att göra med en samling känsliga och ännu inte fullkomliga människor, som kämpar sig fram snabbare än naturen i sitt normala förlopp avsett, varför det i Samfundets historia troligen blir ytterligare många störningar. Likväl kommer den tid för envar av medlemmarna, då han förvärvar ”tålmodet, det ljuva, som av intet kan rubbas”.

6. Dhyāna, vars gyllene port, en gång öppnad, leder naljoren till det rike, där sat evigt härskar och där kontemplerationen utan avbrott övas.

Ordet naljor är tibetanskt och betyder adept eller helgon eller rättare sagt yogi. Det är härlett från ett ord, som betyder ”frid”. Naljoren är därför en som strävar efter inre frid.

Det är dhyāna eller meditationen, som öppnar portarna till det högre jaget. Det mesta av vår teosofiska information och det som finns omnämnt i de forntida skrifterna har nått oss genom klärvoajans. Det återstår att utföra mycken forskning på klärvoajant väg. På den ockulta kemins område har vi till exempel undersökt grundämnena och några föreningar av dessa, men ett mycket omfattande arbete återstår för någon som har den eteriska synens och förstoringens förmågor och tålmodet att iakttaga och räkna atomerna om och om igen.

Dzyāns sånger måste ha nedtecknats av någon, som kunde läsa de styrande devaernas tankar och således se vad deras avsikt var. Det vi säger om ringar och runder kanhända icke är exakt, men de uppgifter, som lämnats om emotionalvärlden och mentalvärlden, är resultat av tusentals iakttagelser och kan rimligtvis antagas vara det. Det kan alltjämt uppstå fel genom förhastade generaliseringar – dylikt sker i varje vetenskap – genom att man förväxlar det onormala med det normala eller genom att man förbiser någon kategori av fenomen som har med en allmän teori att göra. Ett dylikt fel var till exempel vår tidigare föreställning om uppehållen mellan inkarnationerna och det sätt på vilket jagen regelbundet inkarnerade i den ena underrasen efter den andra. Det sistnämnda förhållandet uppgavs vara det normala evolutionsförloppet och fick gälla som sådant, tills vi upptäckte en annan klass av jag, vilka mestadels höll sig till en och samma underras och reinkarnerade dubbelt så ofta som de övriga. Såvitt vi vet kan det finns ett halvt dussin fler klasser, och det enda vi nu kan säga är att vi ännu inte påträffat dem.

De gamla skrifterna är av särskilt värde, eftersom de till stor del skrevs av människor som

kunde se klärvoajant. Många stöts bort av dessa verk på grund av det sätt, på vilket de lägger fram sina ideer, ibland också av deras uråldriga karaktär. Varje tidsålder har haft sina egna uttrycks sätt. Vår tidsålders är alldeles platta, vi uttrycker oss så vardagligt som möjligt. I det forna Egypten, för att ge ett annat exempel, ifördes tankarna en mycket poetisk skrud. Också de gnostiska böckerna insvepte allt i en sinnrik symbolik. Om man vill studera *De dödas bok* eller *Pistis Sofia*, förutsatt att man erhållit en tillförlitlig översättning, vilket inte alltid är fallet, måste man likväl söka leva sig in i det tänkesätt som rådde, när skrifterna ifråga författades, och detta är mycket svårt. Det tar också tid – mer än nutidsmänniskan vanligen kan lägga ner på det, om hon måste på annat sätt förtjäna sitt levebröd.

I gamla tider gick livet överallt i världen i en mycket långsammare takt. Det var bruk att göra saker och ting bekväma och lätta för alla och i allmänhet att skjuta upp till morgondagen alla göromål man möjligen kunde slippa göra innevarande dag. När jag studerade ett stort antal tidigare liv, fann jag detsamma överallt. Det fanns inga tåg att passa eller tidningar eller tidsskrifter att publicera en viss tid på dagen eller ett visst datum. Den närmaste motsvarighet till en periodiskt utkommande publikation jag funnit var en serie brev, som gavs ut med mellanrum som både var långa och ganska oregelbundna – så att det ibland gick månader mellan utgåvorna.

Allt detta till trots nådde människor faktiskt adeptskapet även i dessa gamla tider. Men de måste ha funnit det svårt att förvärva *vīrya*, den oförfärade energi som vandrandet av vägen fordrar. Ändock är det så att den nutida västvärldens rastlösa verksamhet, oupphörliga jäkt, icke är detsamma som *vīrya*. Det är ofta av yttre nödtvång människor visar sin energi. Om de inte är punktliga och trägna i affärslivet, är konkurrensen sådan att andra skördar framgångar i deras ställe, så att de inte kan förtjäna sitt livsuppehälle. Men den som studerar esoteriken drivs av sitt eget inre och arbetar alltid stadigt – men utan brådska eller jäkt, ty han vill att hans arbete skall bli väl gjort.

Den största faran i denna sak är nog att göra för litet, att lämna nödvändiga göromål ogjorda. Sedan finns det andra, som fördärvar sitt arbete genom att åtaga sig för mycket. Mrs Besant är ett utmärkt exempel på hur man vandrar medelvägen. Hon arbetar alltid och planerar all sin tid för bästa användning men försöker sig inte på mer än det hon kan göra. Hon säger ofta om något: ”Det där är inte mitt arbete, ty jag har ingen tid för det.”

Det är sant som sagts att den mest upptagne alltid har mesta tiden. Så är det därför att han tar väl vara på sin tid. Men sådana människor finns som åtar sig mer arbete än de faktiskt kan utföra, ibland därför att de har känslan, kanske välgrundad, att ingen i deras närmaste omgivning kan göra arbetet lika väl. Så var fallet en gång för många år sedan med en viss generalsekreterare för en av Teosofiska samfundets avdelningar. Han var en utmärkt arbetare med stor förmåga, och hans uppfattning att han kunde göra saker och ting bäst var nog berättigad. Men han åtog sig så mycket att det på grund av tidsbrist ogjorda arbetet nådde en sådan omfattning att verksamheten var en nästan hopplös oreda, när hans efterträdare övertog posten.

Det är i denna sak bättre att vandra mittens väg, att noga dela upp sitt arbete och avsätta något av tiden till att undervisa och skola andra arbetare. Det är ofta mycket besvärligare att visa en annan hur han skall göra ett visst arbete än att göra det själv. Men man hoppas, när man visat honom en eller två gånger, eller tio gånger, om så erfordras, att han skall kunna göra det själv hundra gånger, så att man till sist vinner tid.

7. Prajñā, nyckeln till det som av människan gör en gud, förvandlar människan till en bodhisattva, en son av dhyānierna.

Sådana är portarnas gyllene nycklar.

Vi har nu kommit till den sista av dessa egenskaper. Det är prajñā, som betyder visdom – mer i bemärkelsen av en medvetenhets- än av en kunskapsförmåga. Den är visdom, emedan den når in i livet bakom formen. Jñāna, också översatt med visdom, är icke en förmåga, men prajñā är det.

Det sägs att det är denna egenskap, som gör bodhisattvan. Termen bodhisattva brukas här i

en vid bemärkelse. I formell mening är en bodhisattva en som är bestämd att bli en buddha, en som till en levande buddha avgivit löftet att i ett framtida liv åtaga sig detta ämbete. Men alla människor, vilken utvecklingsväg de än följer, kommer att passera bodhisattvans stadium. Det finns sju stora planetariska utvecklingsvägar, och de mästare som antar lärjungar arbetar på dem alla. Varje människa, som vandrar någon av dessa sju, kommer till sist att föras i kontakt med den mästare som står i ledningen för denna väg. Möjlighet finns för en människa att genom hängivenhet för en särskild mästare byta från en väg till en annan. Detta förutsätter dock ett visst ytterligare studium och arbete, ty en människa anpassar sig lättast till den esoteriska skolning som består på den egna vägen.

Den som blir en buddha, måste tusentals år dessförinnan ha avgivit sitt löfte till en levande buddha. Det sägs att därefter buddhans inflytande överskuggar honom och att, när han i sinom tid når buddhaskapet, den andliga buddhans mäktiga inflytande svävar över den inkarnerade buddhan. Det sägs att herren Buddha avgav sitt löfte till Buddha Dīpānkara och att denne skall ha varit närvarande i bakgrunden under de år Buddha Gautama predikade. Man kan bara återge vad som sagts om dessa höga ting, men det är förvisso en mycket skön tanke. Det är också en naturlig tanke, ty vi vet att på ett mycket lägre stadium mästaren alltid överskuggar lärjungen, som utgör en del av hans medvetenhet.

ANDRA KAPITLET

ATT STÄMMA HJÄRTAT

Innan du kan nalkas den sista, o du som väver din frihet, har du att bemästra dessa fulländningens pāramitāer – de översvinnliga dygderna, sex och tio till antalet – längs den tröttande vägen.

Ty, o lärjunge, innan du gjordes värdig att möta din lärare ansikte mot ansikte, din mästare ljus mot ljus, vad fick du veta?

Innan du kan nalkas den främsta porten, måste du lära att skilja din kropp från din tanke, att skingra skuggan och att leva i det eviga. För detta måste du leva och andas i allt, såsom allt det du förnimmer andas i dig, att känna dig förbida i allting, allting i jaget.

C.W.L. – ”Att möta din mästare, ljus mot ljus” uttrycker en underbar sanning. När lärjungen kommer i beröring med sin mästares medvetenhet och denne omsluter honom för första gången, strålar hans aura glänsande fram med mästarens ljus, såsom jag förklarat i *The Masters and the Path*.

Dessa verser behandlar mycket av det som genomgicks i början av Första fragmentet. Att skilja kroppen från tanken betyder ord rätt att man måste lära sig göra māyāvī-rūpa och metaforiskt att man måste urskilja vad som är verklighet och förstå att man inte är kroppen. Emotionalkroppen är den fysiska kroppens skugga. Den fysiska kroppen får inte förstöras, men dess inflytande över lärjungen måste upphävas. Man måste använda den, men inte låta den behärska en. Att leva i det eviga är icke att lämna världen utan att hela tiden bedöma tingen från det eviga livets ståndpunkt. Allt detta begrundade vi, när vi studerade *Vid mästarens fötter*.

Den som lär sig att leva ur det evigas synvinkel, från det reinkarnerande jagets ståndpunkt, lär sig snart att ingenting som sker honom i det yttre betyder det allra minsta. När vi läser boken *The Lives of Alcyone*, erfar vi att många av de gestalter som framträder däri fick genomgå mycket lidande. Några av dessa individer var vi själva, och vi vet att lidandet var övergående och nu inte längre påverkar oss. När vi ser tillbaka, undrar vi ibland hur några av dessa gestalter kunde utstå ett dylikt lidande. Ja, det gjorde de och genomlevde det utan att egentligen taga skada. Det är inte alltid så lätt att känna att man nog kommer att klara sig igenom det lidande man just nu upplever, då man ju är mitt uppe i det och inte kan se på det i perspektiv. Man kan

icke vänta sig att se klart på en upplevelse i dess helhet eller ett skeende, som man just nu är uppslukad av. Till exempel en soldat på slagfältet ser mycket litet av det som pågår omkring honom och vet vanligen inte vad den särskilda trupprörelse eller operation han deltar i har för betydelse. Hans insats kan synas obetydlig men kan likväl vara en viktig faktor för slagets avgörande eller kan den vara iögonfallande och framträdande men likväl icke av särskild betydelse för den egna sidans framgång.

Ändå tycker jag inte att vi kan överskatta betydelsen av Teosofiska samfundet. Det är en av de viktigaste rörelser världen någonsin skådat. För yttervärlden, de härskande och politikerna, framstår det som vilket samfund som helst – något fåtal människor. Likväl grundades det av de två mästare som kommer att stå i ledningen för sjätte rotrasen, och bland oss gör de sitt urval av de människor som är skickade att delta i denna ras i dess tidiga utveckling. Men det är mycket lätt hänt att vi överskattar vår egen insats i arbetet för samfundet. Ingen är oersättlig, såsom vi fått tillfälle att erfara under loppet av samfundets historia. Också våra stora ledare madame Blavatsky och överste Olcott har gått hädan, men samfundet har överlevat förlusten av dem, fortsatt med att sprida sina ideal och genomsyra världen med dem, eftersom mästarna förbliver.

Mästarnas lärjungar måste lära sig att identifiera sin medvetenhet med sina medmänniskors medvetenhet, och därför föreläggs dem vissa övningar för detta ändamål. Resultaten är ofta överraskande, när lärjungen börjar försöka gå in i vissa djurs medvetenhet. Dessa har mycket begränsade tankegångar, och handlingar för vilka människor ofta vill tillerkänna dem motiv, som de hämtat från mänsklig erfarenhet, beror ofta på något annat. Å andra sidan är det så att djur följer sina egna fåtaliga tankegångar mycket längre än vanligen inses. I vissa avseenden tilltror vi dem alltså mycket mer än de själva äger, medan vi i andra avseenden tilltror dem mycket mindre.

Ofta försätts en lärjunge i någon annans kropp för att förstå denne andres belägenhet och även för att kunna behålla sin självinsikt i olika gestalter. En ganska drastisk upplevelse av detta slag omtalades för mig av Damodar K. Mavalankar för många år sedan. Han togs en dag ut ur sin kropp och slungades in i en berusad sjömans kropp i någon docka i främmande land. Han var en brahmin med brahminens hela nedärvda avsky mot allt lågt och orent – en känsla som nästan ingen västerlänning kan fullt förstå. Givetvis blev det en fruktansvärd chock. Han fann sig nedsänkt i det som för honom var obeskrivlig lort. Men mitt i denna fasa, som plötsligt drabbat honom, kunde han behålla sin självinsikt och säga sig själv: ”Jag är icke detta. Jag är Damodar.” Och han kunde förbli lugn och tänka: ”Också denne är en människa. Jag måste hysa medkänsla också med denne.” Han bestod alltså provet med heder.

Utsatta för ett dylikt prov, skulle många ha råkat i stark oro och svår förvirring, skulle ha uppfattat det som en fruktansvärd mardröm och i vanvettig kamp för att bli fria ha skadat sig själva. Hos många skulle kanske deras första känsla ha varit avsky. Men en adept känner ingenting dylikt. Han överser icke med någon oförrätt. Han inser detta mycket starkare än vi, men han känner icke avsky. Han känner människolivets alla stadier. Han minns att han själv genomgått något liknande detta – i längst förflutna tidsåldrar, kanske på en annan planet. Hans buddhimedvetenhet är också fulländat utvecklad, och när så är fallet kan man innesluta dem som gjort orätt inom en själv. Då råder ingen motvilja mot den felande. Man känner då bara viljan att ge den hjälp som är möjlig att ge. Allmänt sett är det dock endast en ringa hjälp man kan ge de människor som befinner sig på dessa stadier, och den måste ges försiktigt. Icke endast medkänslan är nödvändig utan även visdomen att förstå vad denna människa kan taga emot. Därtill även tålmod och lyhördhet i försöket att få henne att inse hur mycket bättre det är att leva ett liv på en blott något litet högre nivå än den hon hittills levat på.

Det är genom denna upplevelse av identifiering man lär sig den visa medkänslan, och det är nog det enda sätt, på vilket man kan göra det fulländat. Man inser då varför en människa gör det hon gör och hur hon själv uppfattar detta. De som inte haft denna upplevelse måste göra sitt bästa att försöka se på tingen ur andras synvinkel.

Du skall icke låta dina sinnen göra din tanke till en lekplats.

Du skall icke avskilja din varelse från själva varat och det övriga, utan låt oceanen förenas med droppen, droppen med oceanen.

Så skall du komma i full samklang med allt som lever, visa människorna kärlek, som om de vore dina lärjungabröder, lärjungar till en och samme lärare, söner av en och samma ljuva moder.

Den första av dessa tre verser påminner om den tidigare delen av Första fragmentet, där det står: ”Det mentala är det verkligas stora dråpare. Må lärjungen dräpa dråparen.” Det är en dylik dråpare, emedan vi låtit fördomar växa inom det. Det är ett banalt konstaterande att vi aldrig ser en annan människa, utan bara vår tanke om henne. Att dräpa dråparen betyder dock inte att vi skall försöka klara oss utan intellektet och lita enbart till våra känslöimpulser, vilka ligger ett steg därunder. Vi måste försöka höja oss till intuitionens stadium, som ligger ovanför intellektet, och låta denna bestämma vilka föremål vi skall rikta vår tanke på.

Om människor kunde se vilken inverkan fördomar har i mentalkroppen, skulle de bli överraskade. Denna kropps materia är eller borde röra sig i ett ständigt rytmiskt flöde. Olika delar eller ringar av denna materia har samband med olika slags tankegångar. Om man hyser en fördom i ett visst avseende, har det uppstått en stockning i den ring, som avser denna tankegång, så att materien på detta ställe inte längre flödar fritt. Det utseende mentalkroppen får av en dylik stockning liknar precis en stor vårta. Vi borde kunna betrakta den omgivande världen genom vilken del av mentalkroppen som helst, men denna vårta får den inverkan att den stör vårt seende. När vi försöker skåda ut genom denna del av mentalkroppen, framstår tingen förvridna.

Det är på detta sätt som det mentala är det verkligas dråpare. Också de bästa människor har fördomar. Någon som berömmar sig av att vara fri från fördomar i ett visst avseende – till exempel gällande människors samhällsklass eller hudfärg – kan ha fördomar rörande omgångensätt. En dylik människa bryr sig inte om att en annan har brun, vit, röd eller gul hudfärg, men är ingalunda likgiltig, om hon vid måltiden stoppar kniven i munnen eller talar ett brett och lantligt mål.

De värsta av dessa fördomar är i allmänhet de som vi är alldeles omedvetna om och som vi kanske bär med oss sedan barndomen. De är ytterst svåra att utrota. Enda sättet att fullständigt övervinna dem är med kärlek. Om en människa uppför sig stötande mot oss, kommer hon att lära sig ett bättre uppförande med tiden – om ej i denna inkarnation så i nästa – men denna människa är liksom vi del av logos. Guds kärlek liksom Guds frid övergår allt förstånd. Det är inte riktigt att säga att den förlåter allt; den står över känslor av att behöva ge och få förlåtelse.

Vi måste lära oss att älska alla människor, som om de vore våra medlärjungar. Bandet mellan lärjungar till samme mästare är det starkaste i världen, näst efter det band som finns mellan brödraskapets medlemmar. Med tiden lär sig lärjungen att utsträcka den kärlekens egenskap han förvärvat under dessa enhetens förhållanden, tills han hyser den för alla han möter.

Av lärare finns många: mästarsjälen är en, ālaya, världssjälen. Lev i denna mästare, såsom dess stråle i dig. Lev i dina medvandrare, såsom de lever i den.

Detta är samma enhetstanke, ännu skönare uttryckt.

Innan du står på tröskeln till vägen, innan du går genom den främsta porten, måste du förena de två i ett och offra det personliga för det opersonliga jaget och sålunda förstöra vägen mellan de två – antahkarana.

Den allmänna innebörden av denna vers är oss alldeles klar, men bruket av ordet antahkarana är en smula ovanligt, i synnerhet såsom madame Blavatsky har kommenterat det. Hon säger: ”Antahkarana är det lägre manas, förbindelseleden eller gemenskapen mellan personligheten och det högre manas eller den mänskliga själen. Vid döden förstöres det såsom väg eller förbindelsemedel, och dess återstoder överlever i en form såsom ett kāmārūpa – skalet.”

I senare delen av tredje volymen av *The Secret Doctrine* använder madame Blavatsky

stundom ordet kāma-manas för det vi numera kallar det lägre mentala, innebärande sådant mentalt som byggs under det personliga livet genom kāmas inverkan. Antahkarana kunde då betraktas såsom det lägre manas, rent och obefläckat, strålen av det högre manas. Under livstiden är det möjligt för en människa att genom denna kanal komma i kontakt med det högre manas. Såsom sägs i boken *The Masters and the Path* förelägger sig lärjungen uppgiften att så vidga kanalen att den alltid är helt öppen och det aktiva högre mentala kan uttrycka sig genom personligheten hela tiden. Men efter döden har genomsnittsmänniskan icke den frihet hon förut hade att sätta i gång nya verksamheter eller försöka sig på nya experiment. Hon befinner sig nämligen nu i den värld som är verkningarna av de orsaker hon bragte å bane under jordelivet och måste först bearbeta sina samlade lägre känslor i emotionalvärlden och sina samlade högre känslor i mentalvärldens lägre regioner, i det tillstånd som kallas devachan. På sätt och vis har därför hennes antahkarana slutat att fungera såsom en nedåtriktad kanal. Detta gäller dock icke den människa som är herre över sina känslor och tankar eller den lärjunge som efter behag vandrar i de emotionala och lägre mentala regionerna.

Under fysiska livet har det högre jaget i kausalkroppen så att säga avsatt en del av sin egen energi till sökandet av nyttig erfarenhet som dess personlighet anpassats till. I den mån personligheten misslyckats med sitt uppdrag, har denna energi, dessa strålar från det högre manas, gått förlorade och är kvar endast såsom ett centrum för skalet eller rent av för alstrandet av en tröskelns väktare, om de är starka nog att vara till nästa inkarnation.

För att uttrycka det i gängse esoteriska termer säger vi att människan efter döden stannar i emotionalvärlden för en kortare eller längre tid, som bestäms av mängden och vitaliteten av hennes själviska begär, antingen dessa är grova, förfinade eller en blandning av båda slagen. Sedan möter hon andra döden, emotionalkroppens död, och övergår till devachan, ett särskilt tillstånd i mentalvärldens lägre regioner, i sin lägre mentalkropp, vari hon intill fulländning bearbetar alla sina osjälviska strävanden och önsknings. Medan hon befinner sig i detta senare tillstånd, kan någon del av hennes avlagda emotionala lik alltså ströva omkring i en med dess väsen befryndad omgivning, om denna kropp var av ett grövre slag. Allt detta har utförligt förklarats i mina små böcker *The Astral Plane* och *The Devachanic Plane*. Något motsvarande en fullständig beskrivning av dessa tillstånd efter döden skulle låta denna bok svälla till alltför stort omfång.

När jag skrev de uppsatser om förlorade själar som införts i boken *Det inre livet*, avsåg jag en enkel förklaring av förbindelsen mellan det högre mentala och det lägre mentala. Men det högre jaget hör mestadels till mentalvärldens högsta region, en mindre del till den näst högsta och en ännu mindre till den tredje uppifrån räknat. Vi kan således tänka oss ett diagram, föreställande det högre jaget i dessa tre regioner och utformat ungefär såsom man brukar framställa ett hjärta, som nedtill smalnar av i en spets och längst nere avslutas med en punkt. Hos den vanliga människan är det bara denna lilla punkt, som kommer ner i personligheten – så att en mycket liten del av det högre jaget är verksam i förhållande till denna.

Det är nog inte mer än en hundraedel av det som är aktivt hos utvecklade människor. Hos dem som studerar esoteriken är vanligen också en smula av det som tillhör andra regionen verksam. Mera framskridna studerande har åtskilligt av andra regionens materia i verksamhet, och på det stadium som närmast föregår arhatens är omkring hälften av högre jaget aktiv.

Det högre jagets grepp om sina lägre höljen är långt ifrån fullständigt, och antahkarana kan betraktas såsom den arm som sträckts ut mellan den lilla del av högre jaget som är vaken och den del som lagts ned, den hand som ofta glömmet det högre och rent av motverkar det. När de två fullkomligt förenats, upphör den förtunnade tråden att existera.

Antahkarana betyder på sanskrit det inre organet eller det inre redskapet. Dess förstörelse innebär endast att det högre jaget icke längre behöver redskap utan arbetar direkt med personligheten.

Det högre jaget mister faktiskt en del av sig självt, när sammanhållningen hos det såsom

helhet är svagare än de krafter som invecklar det i det lägre. Men det har också vunnit något under livet, och allmänt sett (alltid med undantag för ett liv av utpräglad ondska) är vinsten större än den förlust högre jaget lidit genom att invecklas i det lägre mentala. En smula av det självt och en smula av det lägre mentala bli kvar i kāmārūpa vid den andra döden. Antahkarana bör således betraktas såsom den länk som förenar det högre jaget med det lägre och som försvinner, när en enda vilja styr dem båda.

Du måste vara beredd att svara dharma, den stränga lagen, vilkens röst skall fråga dig vid ditt första steg:

”Har du fogat dig i alla reglerna, o du som till det höga ställt ditt hopp?”

”Har du stämt ditt hjärta och din tanke efter hela mänsklighetens stora tanke och hjärta? Ty liksom dånet av den heliga flodens röst, varav alla ljud i naturen genljuder, så måste hjärtat hos den som vill inträda i strömmen dallra till gensvar på varje suckan och tanke hos allt som lever och andas.”

Madame Blavatsky anför här en lång fotnot och förklarar att de nordliga buddhisterna och i själva verket alla kineser anser att man i det djupa dånet av några av de stora och heliga floderna hör själva naturens ton. Hon påpekar det som i både naturvetenskapen och esoteriken är ett välkänt faktum, nämligen att naturens samlade ljud – sådant detta kan höras i dånet av stora floder, det ljud som alstras av vajande trädtoppar i stora skogar eller det man hör från en stor stad på avstånd – är en bestämd enda ton av en alldeles bestämbar tonhöjd. Detta är sant, och den som lärt sig att göra detta, kan alltid höra naturens underliggande ton. Även varje planet har sitt eget ljud och låter denna sin egen ton ljuda, alltmedan den rör sig i rymden. Genom denna ton vet logos om allt går väl med hans världar, ungefär på det sätt en erfaren maskinist av maskinens ljud kan avgöra, om allt går som det skall. Så måste aspiranten ständigt lyssna på livet i allt som omger honom.

Detta för oss tillbaka till att dryfta den medkänslans egenskap som denna bok starkt framhåller. Ofta tror vi att vi förstår våra närmaste vänner, men egentligen gör vi inte det, vilket ofta är alldeles tydligt för en utomstående iakttagare. Men en mästare förstår alltid. Han kan omöjligt missförstå. Han kanske säger att han icke gillar något han ser. Likväl hyser han alltid fullständig medkänsla och förstår utan att vi behöver säga ett enda ord. Vi måste söka förstå andra genom strävan att se saker och ting såsom de ser dem, genom förståelse för vad de tänker, inte vad de gör.

Lärjungar kan liknas vid strängarna av den i själen genljudande vīnan, mänskligheten vid dess resonansbotten, den hand, som far över strängarna, vid den stora världssjälen. Den sträng som ej svarar vid mästarens beröring i ljuv harmoni med alla de andra, brister och förkastas. Så även med lanooernas, shrāvakaernas kollektiva medvetande. De måste stämmas efter āchāryans medvetande – ett med över-själen – eller falla bort.

Planethierarkin använder lärjungar liksom strängar på en vīna, på vilken den kan spela den härliga musik evolutionens frammarsch utgör, så att hela denna musik sedan kan genljuda hos mänskligheten. Vad skulle ni göra, om ni vore musiker och i ert instrument hade en sträng, som inte ville ljuda i samklang med de övriga utan sökte med en säregen ton tvinga till sig uppmärksamhet? Ni skulle kasta bort den. Den som har baktankar och vill driva egna intressen, den som söker kunskap eller frigörelse eller något annat för sig själv, duger icke till mästarens lärjunge. Enligt denna princip prövas varje lärjunge. Han får vissa sysslor att utföra som, om han försummar dem, blir ogjorda. Om dessa sysslor är viktiga, har mästaren alltid en ersättare i beredskap. Men när det rör sig om något icke fullt så viktigt, kan han låta det vara och kasta bort den strängen.

Lärjungen måste vara i samklang icke endast med mästarens stora ändamål utan också med de övriga arbetarna. En människa måste göra sitt egen avdelnings arbete och inte blanda sig i

andras. När deras arbete berör hans eget, kan han endast antingen hjälpa eller hindra dem, och det är hans plikt att hjälpa, att underlätta för en broder, så långt detta är möjligt. Denna ömse-sidiga fördragsamhet och hjälp verkar liksom olja i maskineriet. När oljan tryter, kan det fortfarande fungera, men inte längre så jämnt eller väl, och det behövs då mer kraft för att hålla det i gång. Om man lägger all sin kraft i arbetet och likväl slösar mycket av den genom friktion, så blir det nästan som att ge bara en del av kraften. Det man måste ha för ögonen är icke det egna framåtskridandet, icke ens den egna avdelningens framgång, utan det helas bästa.

Så gör skuggans bröder – de som mördar sin egen själ, den förskräckliga dad-dugpa-klanen.

Överallt i sina skrifter brukar madame Blavatsky beteckningen dugpa om skuggans bröder – svartmagiker, som vi ofta kallar dem. Måhända är det ett ganska olyckligt namnval, eftersom dugpaerna nog inte riktigt gjort sig förtjänta av de hårda ord hon yttrat om dem.

I Tibet, innan buddhismen vann insteg i detta land, rådde mycken dyrkan av elementaler och naturandar, och man frambar regelbundet offer till väsen för att blidka dem. Religionen stod på en låg nivå, liksom alla dylika religioner måste vara, som är inriktade på att blidka naturens makter. Madame Blavatsky säger: ”Bhonerna och dugpaerna, liksom de olika sekterna av rödmössor, betraktas såsom de som är mest förfarna i trolldom. De bor i Västra och Lilla Tibet, liksom i Bhutan.” Den gamla religionen lever således alltjämt.

Motsvarande har hänt i andra religioner. Till exempel i kristendomen lever Jehova alltjämt kvar – en stamgud, som var svartsjuk på andra gudar. Judarna visste ingenting om någon högsta enda gudom, förrän de fördes bort i fångenskap i Assyrien. Sedan försökte de likställa den högsta gud, de där fick höra talas om, med sin egen stamgud, och därav uppstod mycken förvirring. Olyckligt nog blev också kristendomen senare intrasslad i detta, vilket alltjämt framgår av anglikanska kyrkans nattvardsgudstjänst. I denna gudstjänsts tidigare del läses de judiska tio budorden, där det talas om en nitälskande, det vill säga svartsjuk gud, men senare i samma gudstjänst finner vi att Gud kallas ”Gud av Gud, Ljus av Ljus, Sann Gud av Sann Gud”. Även den gamla tanken om att offra till gudar för att blidka och försona dem togs över av kristendomen i den besynnerliga föreställningen att mänskligheten köpte Guds försoning genom att döda hans ende son.

Ehuru buddhister gjorde så många som tre missioner till Tibet och dess folk mestadels är ett slags buddhister, lever likväl den gamla religionen kvar och framträder på olika sätt, då den har ett starkt grepp om människornas hjärtan. Samma slags företeelse kan påträffas i de italienska Appeninerna, där den gamla etruskiska religionen, mycket äldre än den romerska, alltjämt kan beskådas. Katolska kyrkan har sökt motverka detta, men förgäves. Ett annat exempel är Ceylon. Öns befolkning är buddhister, och det finns också en del kristna, ättlingar av dem som omvändes av portugiserna. Likväl i fall av verklig nöd – såsom vid allvarlig sjukdom eller naturkatastrof – återfaller buddhister och kristna tillika i den gamla ”djävulsdyrkan”. Om man frågar dem, varför de gör detta, svarar de: ”Visst är vi buddhister eller kristna och civiliserade, men det kan ändå ligga något mera i den gamla tron, och det skadar inte att vara på den säkra sidan.”

Har du stämt ditt vara till medkänsla med mänskligheten i dennas stora smärta, o du som strävar efter ljuset?

Det har du? ... Då må du inträda. Ändock, innan du anträder sorgens dystra väg, är det gott att du får veta om de fallgropar som lurar på denna.

Ännu en gång möter tanken på sorgens väg. Men på denna väg finns ingen sorg Visst fordrar den ihållande ansträngning, men därmed följer också den största glädje i arbetet. Om denna glädje har många lärare talat, med påföljd att deras lärjungar, då de stött på de första svårigheterna, ibland blivit besvikna. Åryasanga var tydligen angelägen om att icke vilseleda någon sin lärjunge, varför han framhävde svårigheterna.

Det finns ett besvärligt stadium, som alla måste genomgå – ett stadium som ligger mellan två

vissheter. Många som nått därhän, bryr sig inte om världsliga ting. Det rör dem inte om de har pengar, fina hus och kläder eller ej. Om rikedom kom dem till del, skulle därmed följa ett ansvar, som de skulle taga på sig liksom andra, men de skulle vara lika nöjda, om de hade nått och jämnt vad de behövde. De lägre tingen har fallit bort, och likväl är de högre alltså blott en trossak, icke något de har egen kunskap om och erfarenhet av. Sålänge människan kvarstår i detta tillstånd, lever hon ett enformigt och ibland eländigt liv, vilket kan vara en kortare eller längre tid och möjligen återkomma flera gånger.

Men när hon klart skådar det högre, förändras allt och strålar vägen av lycka. Då har det lägre mistat all sin dragningskraft. Tänk på vår president. Om hon ägnade sin tid och förmåga åt världsliga ändamål, skulle hon säkerligen vinna stor berömmelse och hög ställning på en eller annan bana. Men om ni frågade henne, om hon gärna ville lämna det hon valt och följa en bana, som den världsliga äregirigheten anvisar, skulle hon säkerligen svara: ”Visst inte, varför skulle jag göra det? Ingenting kan mäta sig med glädjen att få tjäna mästaren.”

Lärjungen har en långt större glädje i sitt liv än i något världsligt liv, hur sköna miljöerna än må vara. Han avstår från varje slags personliga ägodelar, men vad skulle han göra med dem? I Indien sker icke sällan att någon stor man, som kanske varit premiärminister i en delstat och ägt stor makt, berömmelse och rikedom, en dag stilla släpper taget om allt detta, iför sig en gul klädnad och går ut alldeles utan ägodelar. Han gör det i full vetskap om båda levnadssätten och i klar insikt om att det liv han lämnat är fattigt på verklig rikedom och glädje i jämförelse med det liv han nu skall leva såsom eremit eller kringvandrande sannyāsī. Det sker ofta att någon i framträdande ställning, såsom framlidne tsaren av Ryssland, kan göra mycket litet för att hjälpa världen. En dylik ställning lockar därför icke esoterikern. Jag minns fallet med en framskriden lärjunge, som fick valet att förbli en okänd person och stiga till en ledande ställning i en av världens största länder. Han valde det senare alternativet och blev i sinom tid Storbritanniens premiärminister. I denna position fann han sig hämmad av mäktiga och själviska intressen och motverkad av kyrkans makt. Hans ansvarskänsla drev honom till en försoningens politik. Fastän hans mål var att ge folket större frihet och befästa imperiet och han nådde framgång i det senare målet, beklagade han alltid sitt val – även om det varit fullständigt osjälviskt – och han dog såsom en besviken man.

TREDJE KAPITLET

DE TRE FÖRSTA PORTARNA

Utrustad med godhetens, kärlekens och ömma barmhärtighetens nyckel, är du trygg inför dānas port, den port som står vid ingången till vägen.

C.W.L. – Āryasanga räknar nu återigen upp de sju portarna, varvid han framställer dem såsom etapper på vägen och betraktar dem särskilt från synpunkten av de fallgropar som utgör faror för aspiranten. Den ljusare sidan av saken, den uppmuntran och styrka kandidaten mottar, beaktas för stunden icke. Det är önskvärt att minnas detta, för att vägen ej skall förefalla alltför sorgesam.

Såsom redan förklarats, är dāna mer än blotta givmildheten, även mer än känslan av godhet. Det betyder det fullständiga, förbehållslösa utgivandet av en själv i tjänandet av mänskligheten.

Skåda, lycklige pilgrim! Den port som möter dig är hög och bred, synes lätt att gå in genom. Den väg, som leder igenom den är rak och jämn och grön. Den är liksom en solbelyst glänta i skogens mörka djup, en fläck på jorden speglad från Amitābhas paradiset. Hoppets näktergalar och fåglar i lysande fjäderskrud sjunger, sittande på grönskande grenar, drillande framgång för orädda pilgrimer. De besjunger bodhisattvas dygder fem, bodhikraftens femfaldiga källa och kunskapens sju steg.

Gå vidare! Ty du har fört nyckeln med dig. Du är trygg.

Denna vers ger oss en skön och poetisk beskrivning av vägen såsom den först framträder för den lycklige pilgrimen. Till en början tror han den vara full av glädje, mycket behaglig och lätt att vandra. Det är lätt, när man sett den heliga Graal, att uppge allt annat och följa den. Men efter en tid kanske visionen bleknar, den första entusiasmen mattas och människan börjar tröttna. Det ligger i den mänskliga naturen att önska ständig omväxling. Se hur människor rusar efter en nyhet och hur efter en kort tid deras intresse slagnar, sysslan blir enformig och de riktar uppmärksamheten på något annat.

Undersökningar av Alcyones liv visade oss att de flesta människor gör mycket små framsteg även i en serie av tjugo eller trettio liv. Efter att ha fått veta vilket som var hans namn i *The Lives of Alcyone* och insett att han var i stort sett densamme för femtio tusen år sedan som nu, skrev han: "Om någon tidigare hade sagt mig att jag för tjugofem tusen år sedan var allt annat än en vilde i skogen, skulle jag inte ha kunnat tro det." Jag svarade honom: "Om ni för tjugofem tusen år sedan var en vilde i skogen, är det sannolikt att ni ännu i dag skulle ha varit en sådan."

Om en människa däremot grips av entusiasm för ett andligt mål, tar hon genast och snabbt ett steg framåt. Om hon inte kan behålla sin entusiasm, är det att beklaga, men troligen har hon i det hon rusade fram åstadkommit så mycket som avsågs för henne i innevarande liv. Nu har vi icke endast motivet att gå framåt utan även åtskillig kunskap, som sätter oss i stånd att göra det, och detta bidrar till att hindra oss från att falla tillbaka.

Vi måste alltid försöka behålla vår entusiasm och inte låta oss påverkas av lynneskast, så att entusiasmen blir utlämnad på nåd och onåd till det som sker oss i fysiska världen eller i de psykiska världarna. Vår entusiasm sattes på svåra prov, när madame Blavatsky avled. Jag minns hur den ville falna, när hon lämnade oss. Hon hade förmågan att hålla oss alla i gång, och när hon gick bort, kände vi oss kraftlösa, ehuru några av oss hade lyckats komma i direkt förbindelse med mästarna.

Och även vägen till den andra porten grönskar, men den är brant och vindlar uppför, ja, till toppens klippor. Grå dimmor sveper i dess oländiga och steniga höjd, och där bortom ligger allt i mörker. Alltmedan pilgrimen vandrar vidare, ljuder hoppets sång svagare i hans hjärta. Tvivlets rysning känner han nu. Hans steg blir mindre stadiga.

Tag dig i akt för detta, o kandidat. Ta dig i akt för fruktan, som breder sig, liksom de svarta och ljudlösa vingarna av fladdermusen vid midnatt, mellan din själs mån-sken och ditt stora mål, som skymtar långt i fjärran.

Fruktan, o lärjunge, dödar viljan och hejdar varje handling. Om pilgrimen saknar shilas dygd, snubblar han och sårar karmiskt grus hans fötter längs den steniga vägen.

Lärjungen kommer vanligen in med ett strålande första krafttag och slagnar sedan. Så är det, eftersom han väntade sig, ehuru han kanske icke erkänt detta ens för sig själv, att hela hans liv skulle förändras. Måhända inbillade han sig att han skulle få ett liv fyllt av fenomen eller att han alltid skulle få erfara mästarens närvaro och så kunna ständigt hålla sig uppe på sin högsta nivå. Visst förändras hans liv, men icke så som han föreställt sig.

När tvivlet inställer sig, är detta för några studerande tvivlet på hela den esoteriska kunskapen. De har ännu ej kommit i medveten kontakt med mästarna, börjar tvivla på att dessa verkligen finns och undrar om det icke är så att de följer ett irrbloss. Jag hoppas att inget dylikt tvivel uppstår hos någon av oss, men om det uppstår, är det bäst att söka stöd hos de första principerna. Börja från början, granska era motiv, undersök bevisen.

Sedan finns tvivlet på en själv. Detta ansätter ibland nybörjaren. Det kan vara så att man inte framvisar de gudomliga egenskaper man önskar. Man måste dock fortsätta att försöka utan att tvivla, ty framgången är absolut viss för varje människa, och tvivlet är ett allvarligt hinder för målets uppnående. Låt den som från början är säker på att han aldrig kommer att lära sig simma,

försöka göra det. Han kommer aldrig att lära sig det. Tvivlet starkare än något annat hindrar honom att hålla sig flytande. En annan, som har tilliten, lär sig nästan genast.

Problemet med många aspiranter på vägen är att de hyser detta tvivel på om de kan lyckas. De måste likväl fortsätta att kämpa och göra sig av med denna fördom de har mot sig själva, ty det är vad det är, genom att resonera bort den. De måste säga sig: ”Jag skall göra detta, antingen jag kan eller inte.”

Āryasangas bildspråk är alltid vackert. Han talar här om själens månsken. Den lyser med ljus lånat från logos, solen, och även från den andliga själen, buddhi, och anden ātma. Denna får icke låta något komma emellan, ty annars lämnas själen i mörker.

”De svarta och ljudlösa vingarna av fladdermusen vid midnatt” ger en levande bild av det sätt, på vilket fruktan smyger sig på en människa. Fruktan är något av det mest dödsbringande, och den tränger sig på oss från alla håll, ty världen är full av den i en mängd olika skepnader. Affärsmannen till exempel lever ständigt i ett litet inre tumult av rädsla. Den anställde är rädd för vad hans förman skall anse om honom eller för att mista sin plats. Religiösa är rädda för döden eller helvetet eller vad öde skall drabba deras bortgångna vänner, alla övriga slags absurditeter att förtiga. Många barn lever i ständig fruktan för de äldre, sina fäder och skollärare.

Āryasanga säger med rätta: ”Tag dig i akt för fruktan.” Den förmörkar själen och gör den till en svagare avbild av logos. Logos är kärlek och enligt evangelisten Johannes ”driver fullkomlig kärlek ut rädslan”.

Den dygd som heter shīla är harmoni, gott uppförande. Esoterikern har en rättsuppfattning, som skiljer sig från den i världen gängse däri att den är strängare. Han är icke bunden av sällskapslivets regler och konventioner utan av något långt starkare – det andliga livets principer, som icke tillåter minsta avvikelse från sanningen, kärleken och ett liv i tjänande, där intet utrymme över huvud taget ges för personlig njutningslystnad.

Var säker på foten, kandidat. Bada din själ i kshāntis essens, ty nu nalkas du den port, som bär detta namn, tapperhetens och tålmodets port.

Vi har nu kommit till den tredje porten. Kshānti är tålmod och tapperhet. Stadig entusiasm fordras, icke den nervösa, ängsliga, ryckiga entusiasm som sliter ut den som visar den, innan den hunnit uträtta något av värde.

Slut icke dina ögon, förlora heller ej dorje ur sikte. Māras pilar dräper alltid den som icke nått vairāgya.

Māra är begärets konung, begärets personifiering. Det sägs därför att hans pilar alltid träffar dem som icke nått vairāgya eller begärsfrihetens tillstånd.

Madame Blavatsky lämnar en anmärkning om dorje eller vajra, åskviggen eller maktens spira, som nämndes även i Andra fragmentet. Hon säger:

Dorje, på sanskrit vajra, är ett vapen eller redskap, som handhas av vissa gudar (de tibetanska dragshed, de devaer som skyddar människor), och betraktas såsom havande samma ockulta kraft att använda onda inflytanden genom att rena luften såsom ozonet i kemin. Den är även en mudra, en åtbörd och kroppshållning, som man använder medan man sitter i meditation. Den är kort sagt en symbol för makten över osynligt ont inflytande, antingen den brukas såsom kroppshållning eller talisman. Bonerna och dugpaerna har emellertid lagt beslag på symbolen, missbrukar den för svartmagiska syften. Hos gulmössorna, gelugpaerna, är den en maktsymbol liksom korset hos de kristna, varvid den på intet sätt är mer vidskepligt brukad än denna. Hos bonerna är den i likhet med den omvända dubbla triangeln tecknet för trolldom.

Maktens spira, som förvaras i Shamballa och används vid initiationer samt vid andra tillfällen, är förmodligen den starkaste talismanen på denna planet. Samtidigt är den en stor symbol för den kraft som icke något kan motstå och som, när vi känner den inom oss själva, gör oss oförmögna att känna rädsla.

Talismaner är icke blotta kvarlevor av medeltida vidskepelse, vilket somliga människor tror. Den som är det minsta sensitiv och besöker den monter i British Museum, som innehåller gamla gnostiska gemmer, kan lätt övertyga sig om detta faktum, ty det inflytande några av dessa avger kan man känna mycket tydligt. En talisman är ett magnetiskt laddat, vanligen litet föremål, som har till uppgift att avvärja alla inflytanden, som inte harmonierar med dess magnetiska laddning. Dess verkan kan liknas vid gyroskopets. Ett dylikt roterar på ett sådant sätt att det ibland bryts i stycken förr än det låter ändra sin rörelseriktning.

Den bästa talismanen göres av en ädelsten, eftersom en dylik tillhör det högsta slaget av mineral och därför bäst behåller magnetismen. Under vanliga omständigheter börjar rädslan svagt och vinner styrka endast gradvis. I alla dylika fall är en talisman, laddad med rätt slags magnetism, till hjälp, ty den stöter bort dessa svaga vibrationer. Talismanens bärare får därmed tid att samla alla sina krafter, mönstra sin egen styrka och i sin emotionalkropp sätta i gång vibrationer av motsatt slag.

Āryasanga återkommer till ämnet fruktan:

Tag dig i akt för att darra. Under fruktans andedräkt rostar nyckeln till kshānti. Den rostiga nyckeln vägrar att låsa upp.

Ju längre du skrider framåt, desto fler fallgropar möter dina fötter. Den väg som leder vidare upplyses av blott en eld – ljuset av modets flamma i hjärtat. Ju mer man vågar, desto mer får man. Ju mer man fruktar, desto mer mattas detta ljus – och detta ljus ensamt kan leda. Ty liksom den dröjande solstråle, som belyser toppen av något högt berg, följes av den svarta natten, när den tonar bort, så är det även med ljuset i hjärtat. När detta ljus slocknar, faller en mörk och hotfull skugga på vägen och naglar fast dina fötter i skräck.

Tag dig i akt, lärjunge, för denna dödsbringande skugga. Intet ljus, som skiner från anden, kan skingra den nedre själens mörker, såvida ej all självisk tanke flytt därifrån och pilgrimen sagt: ”Jag har uppgivit denna förgängliga kropp, jag har förintat orsaken, de skuggor som kastas kan ej längre, såsom verkningar, vara.” Ty nu har den stora striden, det slutliga kriget mellan det högre jaget och det lägre jaget ägt rum. Skåda, själva slagfältet är nu uppslukat i det stora kriget och är ej mera.

Men sedan du väl gått genom kshāntis port, är det tredje steget taget. Din kropp är din slav.

Av dessa verser framgår att kandidaten måste lära sig att helt och hållet lägga det lägre jaget åt sidan. Fruktan hör till detta lägre jag, ty det högre jaget kan inte ha något att frukta i hela världen – den enda fruktan en verklig människa kan ha, säger en gammal romersk filosof, är att hon själv ej skulle förmå att till fullo bruka alla sina dygder eller förmågor för det goda.

Också själviskheten hör till det lägre jaget, och i detta avseende kan hundratals inkarnationers vana behöva motverkas, ty ibland kan man finna att man är en smula självisk, även när man i sitt hjärta avgjort har vänt sig emot den. Detta kan jämföras med vad som sker, när man för att hejda en ångbåt i dess gång framåt plötsligt kastar om maskinerna. Båten fortsätter alltjämt framåt och emot maskinernas rörelse. Men snart nog har båtens egen fart fullständigt upphävts, och då lyder båten maskinerna fullkomligt.

Förrän man gjort sig kvitt denna själviskhet, kan det högre jaget inte fullständigt lysa in i personligheten. Det högre jaget eller själva själen kan ha det som synes vara själviskhet, fastän denna är av ett helt annat slag än personlighetens. Det kan bortse från andra, om det förblir blotta manas och inte manas-taijasī, manas starkt förbundet med buddhi. och kan därför vara på detta sätt själviskt. Men det skulle aldrig kunna begå misstaget att tro att det kunde vinna något genom att en annan förlorade, ett misstag som är så vanligt här nere. Människor gör ofta sådant som de vet vara orätt, till exempel i affärer. De tror sig ha vunnit något, när de har överlistat sin nästa. I stället har de gjort ett allvarligt misstag. Alldeles frånsatt karmas lag, som

alltid måste verka, har människan ställt in sig på att bedraga och kommer att få lida återverkan av all den tanke och allt det begär hon satt i rörelse i denna riktning. Hon har lagt grunden till en vana, och nästa gång ett tillfälle att göra något oärligt yppar sig, blir det litet lättare för henne att falla för frestelsen och litet svårare att övervinna den och göra det rätta. Om hon kunde se hela skeendet och icke endast ett litet utsnitt ur det, skulle hon inse att hon icke vunnit utan tvärtom förlorat något oerhört.

Ett högre jag kan inte vara så blint. Den som bedrar, därför att han inte ser längre än till de omedelbara frukterna i fysiska världen, är liksom en general, som inte skulle bry sig något om slagfältet i dess helhet utan bara inrikta sig på att intaga en enda obetydlig ställning. Denna kan han nog intaga, men till priset av att förlora hela slaget.

Om man nått det stadium att man förintat själviskheten, kan man säga: ”Jag har förintat orsaken” – orsaken till allt besvär och all sorg här nere.

Det slagfält som nu är uppslukat och ej mera är, är antahkarana, som försvinner, när det högre har slukat det lägre och detta icke längre finns till.

Det visar sig att Āryasanga i bakgrunden haft i åtanke en motsvarighet mellan dessa sju portar och människans sju principer. De tre första portarna sammanhänger på visst sätt med de tre lägre principerna i personligheten, medan den fjärde porten har avseende på detta rena lägre mentala som är strålen från det högre manas och är antahkarana. Från och med nu börjar frestelserna att vara sådana som sammanhänger med de högre principerna och alltså hör till den inre människan.

FJÄRDE KAPITLET

DEN FJÄRDE PORTEN

Bered dig nu för den fjärde, porten till de frestelser som snärjer den inre människan.

Innan du kan nalkas detta mål, innan din hand är lyftad för att lossa den fjärde portens spärrhake, måste du ha bemästrat alla de mentala förändringarna hos dig själv och dräpt härskaran av tanke-känslor, vilka, svårfångade och lömska, oombedda smyger inom själens klart upplysta helgedom.

C.W.L. – Det hör till erfarenheten hos många aspiranter på vägen att de vanliga fel, som påträffats och övervunnits i det vanliga livet, senare återframträder i en annan skepnad. Man kan till exempel ha dödat stoltheten i dennas vanliga, världsliga former, men den visar sig åter i det andliga högmodets gestalt. Likaledes kan man ha gjort sig av med begäret efter världslig vinning, men den återkommer såsom begäret efter eget framåtskridande eller kunskap för egen tillfredsställelse, för känslan av att äga kunskapen. Också sedan medkänslan börjat bli en makt i livet, försöker själviskheten erövra den och få människan att begära endast att bli fri från orsaken till det egna obehaget och den egna bedrövelsen genom att flytta lidandets föremål utom synhåll. Det är som när en husmor – om det nu finns någon av det slaget – inte vill se damm i rummet och sopar det under mattan i stället för att städa ordentligt.

Också hatet kan dyka upp igen, otroligt som det kan tyckas att en sådan grov last kan framträda hos dem som strävar efter att leva det högre livet. Några av våra studerande har kommit detta farligt nära, om en annan haft en annan åsikt än de i någon fråga, till exempel rörande planetkedjorna eller om huruvida Mars och Merkurius hör till vår jordkedja eller inte! Om man utan omsvep frågar, ”Hatar ni den eller den på grund av att han tycker olika än ni i denna fråga?” förnekar han det givetvis. Men han umgås inte med den andre, och om de händelsevis möttes, skulle han känna sig mycket besvärad och vara otrevlig eller skyla över denna känsla med en konstlad otvungenhet, en slät yta liksom olja på vatten.

Detta är ett säreget envist fel och har varit grunden för några av mänsklighetens problem.

Upprördes icke på 300-talet hela kristenheten och slets isär på grund av en enda bokstav i ett ord? Denna bokstav gjorde skillnaden mellan två annars likalydande ord, som bestämde huruvida den andre logos var av *samma* väsen eller av *liknande* väsen som den förste logos. Därom rörde sig hela den strid som rasade i Alexandria mellan de så kallade arianerna och de renläriga. Och är icke nu för tiden miljontals kristna samlade i det ena lägret och miljontals kristna i det motsatta rörande frågan om huruvida den tredje logos utgick omedelbart från den förste logos eller från den förste medelbart genom den andre logos? Detta är den beryktade lärostriden om "filioque", som lett till en oförsonlig söndring mellan de två stora kyrkorna. Den österländska eller grekisk-ortodoxa anser att den helige ande, den tredje logos, utgick från fadern – det enkla utgåendet – medan den västerländska eller romerska kyrkan anser att han utgick från fadern och sonen – det dubbla utgåendet. Detta gräl om något som ingen kan veta något om har ingen praktisk betydelse för någon. Av diagram som visats oss kan vi teosofier dra slutsatsen att båda har rätt, men ingendera parten välkomnar det förslaget.

I buddhismen, för att ge ett annat exempel, är anhängarna delade i frågan om huruvida den plattform, som skall uppföras på vattnet för utförandet av vissa ceremonier, skall bestå av tre plankor eller fyra. På grund av denna kontrovers måste de utföra ceremonierna var för sig!

Vad har det för betydelse, om Mars och Merkurius hör till vår kedja eller ej? Vi kan vara lika goda människor, lika goda medborgare, lika uppriktiga teosofier, lika goda tjänare av mästarna och – får man hoppas – lika goda vänner, vad vi än har för åsikter. För egen del studerar och iakttar jag så noga jag kan och uppger vad jag vet, då det synes mig vara min plikt att göra detta, men jag har aldrig hävdad ofelbarhet, och jag lär mig mera varje dag. Jag skulle aldrig klandra någon som inte håller med mig om det jag säger. Jag har faktiskt mer än en gång hört vår president säga hur djupt hon hoppas att ingen någonsin kommer att göra något hon sagt till dogm och därmed göra henne till ett hinder för fortsatt framåtskridande i vårt sällskap och ett frö till splittring. Om hon alls är ängslig för något, så är det för denna fara.

Teosofier förutsätts ha givit upp tanken om någon viss kunskapskällas ofelbarhet. Den fråga vi bör ställa, när en ny idé förkunnas, är "Låter den riktig? Inspirerar, höjer, upplyser den oss? – icke "Vem har sagt det? Vilken bok står det där i?" Det finns emellertid de som visserligen övergivit den blinda tron på Bibeln men i stället överfört den på *Den Hemliga Läran*. Denna bok är förvisso en skattgruva av underbar visdom, men den är icke fullkomlig, vilket författarinnan påpekat. Den är, sade hon, blott ett urval av brottstycken från den hemliga lärans grundläggande sats, varvid särskilt beaktats vissa fakta, som olika skribenter tagit fasta på och förvrängt bortom varje likhet med sanningen. Och hon citerade Montaignes ord: "Jag har här gjort blott en bukett av plockade blommor, och det enda egna jag medfört är det snöre som binder dem samman." *Den Hemliga Läran* kommer att vara en skattkammare för teosofier i hundratals år, men låt oss ej knyta dogmatismens förbannelse till den. Ingen kan säga sista ordet i esoteriken. Den kunskap vi förvärvat hitintills är endast liksom en titt under en liten flik av ett stort täckelse. Vi har ingen aning om vad som kan avslöjas, när en annan del av täckelset lyfts.

Äryasanga säger att man, innan man kan hoppas att få gå igenom denna fjärde port, måste ha bemästrat de mentala förändringarna hos en själv. Stämningar kommer och går och färger mycket effektivt ens sätt att se. När en människa befinner sig i ett moln av nedslagenhet, är det svårt för henne att inse att världen där ute egentligen inte är svartare nu än den var förut. När en svår, skakande sorg har drabbat henne, är det med något liknande en chock hon går ut och ser att solen alltjämt skiner och människor ler och rent av skrattar.

En människa, som själv är mycket missmodig, känner sig ibland ganska arg, när hon ser att andra är lika glada som vanligt. Hon tycker att världen är mycket hård och att den inte bryr sig ett dugg om *hennes*. Hon glömmmer då att i går, när hon själv var lycklig, var vissa andra olyckliga och att hon då själv inte brydde sig om dem utan nöjt levde sitt liv. Jag vet att nedslagenhet är något mycket verkligt men också att den alltid är något människan själv skapat och själv tillåtit. Ibland uppstår den ur ohälsa, överansträngning eller nervpåfrestning. Vid andra tillfällen

kommer den från emotionalvärlden, där det finns många så kallade döda i tillstånd av nedslagenhet. Det är således icke alltid ens eget fel att nedslagenhet uppstår, men det är alltid ens eget fel, om man låter den stanna.

Ganska många människor tycks inbilla sig att deras tro eller icke-tro gör någon skillnad gentemot verkligheten. ”Ånej, det där kan du inte få mig att tro på!” säger en sådan människa i föreställningen att hennes icke-tro har något som helst med sakförhållandet att göra. Om något är ett faktum, förblir det ett faktum, antingen man tror det eller ej. Detta är ett av de besynnerliga små sätt, på vilka den mänskliga inbilskheten gör sig gällande.

Man måste även se upp, så att tillfälliga tankar inte verkar störande på ens tjänande, inte heller låta möjligheten att göra en människa en tjänst gå sig förbi, därför att det är något hos henne man inte tycker om – såsom hennes frisyr. Dyligt synes obetydligt men visar hur ens medvetenhet och karaktär är beskaffade. Ofta är det en tanke på ras, klass eller kast, som står i vägen. Indiens brahminer försummar ofta på grund av detta att göra sin plikt mot de kastlösa. Ingen förnekar den väldiga klasskillnaden, men envar borde ges tillfälle att höja sig socialt och moraliskt så mycket han förmår. Givetvis kan man icke på kort tid ändra förhållandena för miljontals människor, men man kan alltid visa dessa människor den största vänlighet och hänsyn och hjälpa envar av dem som kan mottaga hjälpen.

Om du icke vill dräpas av dem, så måste du oskadliggöra dina egna skapelser, dina tankars barn, osynliga, opåtagliga, som svärmar runt mänskligheten, människans avkomlingar och arvingar och hennes jordiska byte. Du har att studera den skenbara fullhetens tomhet, det skenbara tomrummets fullhet.

Det skenbara tomrummets fullhet är ett uttryck med djup innebörd. Det avser en mängd olika tillstånd. Först tänker man på koilon, rummets eter. Vanligen tänker människor på rummet såsom något tomt, men faktum är att det är fyllt med materia av en täthet som man knappast kan föreställa sig. Det är den skenbart fasta materien som är ”tom”. Den materia vi ser består av hål i den verkliga materien, bubblor som skapas i koilon. Såsom en fransk vetenskapsman nyligen sade: ”Il n’y a plus de matière. Il n’y a que des trous dans l’éthère.” (”Det finns icke längre någon materia. Det finns endast hål i etern.”). Vetenskapens senaste åsikt avseende rummets eter är att dess täthet är tio tusen gånger vattnets och ungefär fem hundra gånger den tyngsta metallens täthet.

Hinduerna talar om rotmaterien eller mūlaprakriti, varav koilon kanske är en förtätning. De säger att logos, när han förverkligar sig själv, när han differentierar sig ur det absoluta och liksom skådar tillbaka på detta absoluta, icke ser detta utan en slöja, kastad över det, och att denna slöja är mūlaprakriti. I *Den Hemliga Läran* citerar madame Blavatsky swāmī T. Subba Row i denna fråga, såsom följer:

När den [det vill säga logos, ”... parabrahmans första manifestation (eller aspekt)"] väl fått tillvaro såsom ett medvetet väsen ... uppfattar den från sin objektiva ståndpunkt parabrahman såsom mūlaprakriti. Jag ber eder ihågkomma detta ... ty häri ligger roten till den svårighet att utreda förhållandet mellan purusha och prakriti som alla de författare erfar, vilka behandlar ämnen, tillhörande vedāntafilosofin. ... Denna mūlaprakriti är materiell för densamma [logos], liksom varje materiellt föremål är materiellt för oss. Men denna mūlaprakriti är lika litet parabrahman som de olika egenskaper, vi uppfattar hos en pelare, är pelaren själv. Parabrahman är en obetingad och absolut verklighet, och mūlaprakriti är ett slags slöja, kastad däröver. Parabrahman kan ej skådas sådant det är i sig självt. Dolt under en slöja skådas det av logos, och denna slöja är den kosmiska materien i dess mäktiga utbredning ...

Den logos som här omnämnes är logos för vårt universum, vari finns miljontals solsystem – icke solsystemets logos. Det var han som blåste sin ande i rotmaterien, som grävde hål i rummet, så att universum blev till. Fjorton miljarder dylika bubblor bildar en fysisk atom, och arton av dessa bildar en väteatom, och vätet är det lättaste grundämnet.

Det är således ett faktum att allt vi känner såsom materia intet annat är än hål i den verkliga materien. Denna rotmaterias tryck är flera miljoner ton per kvadrattum. När människorna lär

sig att utesluta detta tryck, kommer de att kunna bruka denna oerhörda kraft till att driva sina maskiner. De kommer att kunna använda den kraft från logos som finns i atomen, vilken motstår detta väldiga tryck. Men först kommer de att utnyttja den kraft som frigöres vid den fysiska atomens upplösning.

Det skenbara tomrummets fullhet och den skenbara fullhetens tomrum kan studeras i en mängd vitt skiftande vardagliga erfarenheter. Atmosfären är full av andra människors och andra varelsers tankar. Såsom sägs i *Den dolda världen*:

Varje människotanke övergår vid sin utveckling till den inre världen och varder ett aktivt väsende genom att associera sig – sammansmälta skulle vi kunna säga – med en elemental, d.v.s. med en av de halvintelligenta krafterna i naturens riken. Den överlever såsom en aktiv intelligens – en varelse avlad av tanken för en längre eller kortare tid, proportionell till den ursprungliga intensiteten av den hjärnverksamhet som födde den. Sålunda fortlever en god tanke såsom en verksam, välgörande makt, en ond såsom en skadlig demon. Och sålunda befolkar människan oavbrutet sitt lopp genom rummet med en sin egen värld, uppfylld med avkomlingar av hennes fantasier, begär, impulser och passioner; ett lopp som återverkar på varje känslig och nervös organisation, som kommer i beröring med det, i proportion av dess dynamiska intensitet.

Återigen: en människa kan meditera i ett rum som är tomt eller fullt av folk. I det senare fallet kan det vara tomt för henne, eftersom dessa andra icke i någon högre grad påverkar henne. I det förra fallet kan det likväl vara fullt av mäktiga osynliga närvarande och inflytanden, som meditationen dragit dit och som ägnar sig åt att utgjuta sin kraft över den som synes sitta där ensam.

Något liknande detta kan man se i livets skiftande omständigheter. Många till synes viktiga skeenden går oss förbi och lämnar oss oberörda, medan någon liten händelse kan påverka hela vårt liv. En närståendes död eller förlusten av ens förmögenhet synes så allvarlig, när den inträffar, att man tror att den kommer att bli avgörande för hela livet, och likväl kanske den till sist knappt gör någon skillnad. Detta har jag själv erfarit. Såsom ung man förlorade jag alla mina pengar, förhållandevis mycket, i 1866 års stora finanskatastrof. Denna föreföll då vara en mycket betydelsefull händelse. Likväl gjorde den ingen skillnad för mig. Men mitt tillfälliga möte med en person, som berättade för mig om madame Blavatsky, har betytt allt för mitt liv. Detta möte tycktes ha skett av en slump, men det måste ha varit avsiktligt och arrangerat i detta skenbara tomrum, som egentligen är så fullt i varje tänkbart avseende.

Likaså skedde det att en förbifarande deva hälsade på hos mig en söndagsmorgon, när jag höll ett föredrag för några teosofier i Adyar. Han visade mig några av de sätt, på vilka devaerna skulle påverka människor genom religionen i sjätte rotasens tidiga skeden. Jag uppfattade det då såsom endast en vänlig handling av en förbifarande vän, men numera och med tanke på vad det har resulterat i är jag viss om att det var något vida större. Det ledde till vår kunskap om mycket av det som hör till den nya rasens begynnelse, till den forskning som andra delen av boken *Man: Whence, How and Whither* bygger på och något senare till den forskning som dr Besant och jag själv gemensamt utförde och som ledde till att första delen av samma bok blev skriven. När jag skådade framåt i detta framtida samhälle, såg jag att hon skulle bli ihågkommen för denna bok, när allt hon dessförinnan skrivit hade glömts men att hennes största bok, som skall bevara hennes minne för historien, är oskriven ännu.

O aspirant utan fruktan, skåda djupt i ditt eget hjärtas brunn och svara. Vet du om jagets krafter, o du som förnimmer de yttre skuggorna?

Renhet är något stort, men den räcker inte. Det lilla spädbarnet är rent, ty det vet intet vare sig av gott eller ont. Kunskapen behöver vi för att kunna handla och även viljan att omsätta denna kunskap i handling. Djuren är renare än människan, växterna ännu renare, de har icke människans föreställningsförmåga, som förmår henne att söka materiell njutning i strid mot eller utan att beakta naturlagarna. Likväl är det nödvändigt att människan går igenom denna erfarenhet av materien för att få kunskap och sedan kunna återvända till det gudomliga, från vilket hon stigit ner, och därvid återvinna sin renhet. Vi har kommit från logos såsom ett

gudomligt moln men återvänder till honom såsom ett gudomligt väsen med bestämda förmågor.

Den människa som vandrar vägen har igenkänt det gudomliga jaget inom sig och är i färd med att frigöra sig från det inflytande skuggornas värld utövar. Dessa skuggors verklighet är endast relativ och är nu ingen verklighet för henne förutom det inneboende livet, vilket erbjuder henne ett långt rikare område för medvetenhetens upplevelse än den upphetsning som de yttre tingena alstrar vid sin kontakt med sinnena. Hon hade föreställt sig skuggorna verkliga, absolut verkliga, verkligare än något annat, många inkarnationer igenom. Allt detta var nödvändigt, ty utan den dragningskraft de utövade på henne hade hon aldrig vaknat, aldrig besinnat sig, aldrig lärt något över huvud taget.

Om du icke gör detta, så är du förlorad.

Ty på den fjärde vägen, skall lidelsens eller begärets lättaste bris rubba det stadiga ljuset på själens rena, vita murar. Den ringaste våg av längtan eller saknad efter māyās illusoriska gåvor, längs antahkarana – den väg som går mellan anden och dig själv, sinnesförmimmelsernas, ahamkāras råa upphetsares allfarväg – en tanke lika flyktig som blixten skall vålla att du förverkar dina tre byten – de byten du vunnit.

Āryasanga talar nu om vairāgya och han säger att den som strävar efter att fullända detta måste akta sig för det minsta gensvar på tingens dragningskraft eller begär efter dem, eftersom han annars kastas tillbaka in i de upphetsades skara. Detta påminner om liknelsen i Andra fragmentet om själen såsom lika genomskinlig och klar som en sjö i bergen. Här brukar han liknelsen om lampan för att uttrycka den stadga man på detta stadium måste ha uppnått. Visserligen kastar även en tillfällig tanke människan tillbaka, men vi måste betänka villkoret: att det är hennes egen tanke. Om det, som sagt, endast är en återspeglning av någon annans tanke, endast en kringsvävande tankeform, som tilldragit sig människans uppmärksamhet och hon inte dröjer vid denna tanke och gör den till sin egen, så blir den inte till samma störning för hennes renhet och stillhet, hennes vairāgya.

Det händer att mycket goda människor plågas av dylika förbifarande tankar och anser att de måste vara mycket onda för att kunna hysa sådana. Men om de inte dröjer vid dem och inte när dem och inte sänder ut dem förstärkta att utföra ett ännu större förstörelseverk, så har de egentligen inte begått något fel. Visserligen är det så att vi aldrig skulle ha blivit medvetna om en ond eller oren tanke, om denna icke berörde något hos oss själva besläktat. Men detta innebär ju bara att vi ännu inte är fullkomliga. Om en tanke av sådant slag passerade genom en adepts medvetande, skulle han icke ens märka den, men om många sådana samlades runt honom, skulle han behöva avvisa dem ungefär såsom vi viftar bort flugor och myggor. Låt er alltså inte onödigtvis besväras av instinktiva impulser av vrede, själviskhet eller oönskade strötankar. De är återstoder från det förgångna eller kommer från omgivningen. Men tag icke över dem, ty om ni det gör, är det icke endast vairāgya ni går miste om utan även de tre byten ni redan vunnit, så att ni får börja om uppstigningen igen från vägens allra första början.

Antahkarana kallas här sinnesförmimmelsernas allfarväg. Det är det gåtfulla medel, varmed materiella ting kan påverka medvetenheten, kanalen mellan objektet och subjektet, det som gör så att en kontakt med ett sinnesorgan yttrar sig i medvetenheten såsom en förmimelse. Dylik förmimelse, omedelbar uppfattning av föremål, är mer levande än någon beskrivning med ord. Att ha hört, sett eller känt något ger människan en starkare känsla av verklighet än att blott ha tänkt på det. Det är därför den klärvoajanta förmimelsen av de andra världarna är värd så mycket mer än de beskrivningar vi kan lämna. Detta är också förklaringen till att yogaböckerna säger att alla de vittnesmål andra avlägger och alla de omdömen aspiranten faller om ting han själv ännu icke sett måste han till sist ersätta med sin egen omedelbara förmimelse, som ensam kan ge en klar vision av sanningen.

Sinnesförmimmelserna kallas här ahamkāras råa upphetsare. Aham betyder ”jag” och kāra ”görare”, varför ahamkāra betyder ”jaggörare”. Den direkta erfarenhetens själva livlighet framkallar genom kontrasten livfullheten i förmimelsen av vår egen existens. Och eftersom detta

är en process, som utspelas på alla nivåer, framkallar den livfullheten i den falska personligheten, medan människan alltjämt befinner sig i världen. Men när hon väl befinner sig på vägen och det personliga jagets illusion alldeles utplånats, framkallar den det jag som är ātma, viljan, hos den andliga människan. Redan i Första fragmentet studerade vi detta högre slag av ahamkāra som ofta nämnes i hinduisk filosofi.

Ty vet att det eviga icke vet av någon förändring.

Kort sagt måste man vara villig att uppge det lägre för det högres skull. Man kan icke taga med sig världsliga ting in i himmelriket. De lagar och villkor, som gäller i den högre världen, ändras icke för att passa någon aspirants önskan.

Överge de åtta svåra plågorna för alltid. Om icke, kan du ej komma till den säkra visdomen, ej heller till frigörelsen, säger herren, fullkomlighetens tathāgata, ”han som har följt i sina föregångares spår”.

De åtta svåra plågorna är: elakhet, slöhet, högmod, tvivel, begär, villfarelse, okunnighet och framtida liv. Den sistnämnda ter sig vid första anblicken egendomlig. Innebörden är dock alldeles tydlig – att livet i denna världen är en plåga i jämförelse med vad högre världar har att erbjuda oss.

Titeln tathāgata översätts här ”han som har följt i sina föregångares spår”. På Ceylon fick vi veta att det betyder ”han som har blivit rätt sänd”. Detta betyder någon som blivit sänd av det stora vita brödrskapet såsom dess budbärare till världen och ett dylikt sändebud följer med nödvändighet i spåren av dem som kommit före honom. Detta förklarar varför berättelsen om initiationerna förekommer med så ringa variation i olika folks traditioner, i synnerhet i den gestalt som kallas solmyten.

Sträng och krävande är vairāgyas dygd. Om du vill bemästra dess väg, måste du hålla din tanke och din förnimmelse långt friare än förut från att döda handlandet.

Du har att mätta dig med ren ālaya, bli liksom ett med naturens själstanke. När du är ett med denna, är du oöverbärlig. Skild från denna, blir du en lekboll för samvritti, upphovet till all världens villfarelser.

Sedan kommer en lång fotnot, som förklarar samvritti:

Samvritti är det ena av de två slagen av sanning, det slags sanning som påvisar alla tings illusoriska beskaffenhet eller tomhet. Den är i detta fall den relativa sanningen. Mahāyānaskolan lär skillnaden mellan dessa båda sanningar – paramārthasatya och samvrittisatya (satya, sanning). Detta är tvistefröet mellan madhyamikaerna och yogāchāraerna, varav de förra förnekar och de senare hävdar att varje föremål finns till på grund av en tidigare orsak eller kedja av orsaker. Madhyamikaerna är de stora nihilisterna och förnekarna, för vilka allt är parikalpita, en illusion och en villfarelse i tankens värld och i det subjektiva lika mycket som i det objektiva världsalltet. Yogāchāraerna är de stora spiritualisterna. Samvritti är således i egenskap av blott relativ sanning all illusions ursprung.

Det är urskillningen, den första av de fyra förutsättningarna, som kan sätta människan i stånd att alltid skilja mellan det verkliga och det relativt verkliga, vilket vi ibland kallar det överkliga. Varje gång man tränger igenom det överkliga och ser det verkliga, blir det lättare att göra det igen, ty det, varmed vi igenkänner det verkliga, är guden inom oss. Ju mer detta väcks, desto lättare blir det se dess avsikt i alla ting och dess liv hos andra människor.

Samma rena ālaya, som finns inom oss och även bakom det gudomliga medvetandet i naturen, har insetts av insiktsfulla inom alla religioner. En lärd muslim sade mig en gång att det välbekanta yttrandet i islam: ”Lā ilāha illā ’llāh” icke betyder ”Det finns ingen gud utom gud”, såsom det vanligen översätts, utan ”Det finns intet utom gud”. Han förklarade att de arabiska orden kunde bokstavligen uppfattas med den först anförda innebörden men att den senare var

den esoteriska meningen, som lärdes i hemlighet dem emellan. Detta är den verkliga förkunnelsen av monoteismen, inte bara den att det visserligen finns många gudar men bara en som förtjänar att så kallas och alltså dyrkas. Denna esoteriska tolkning, om riktig, utgör en stark länk med hinduismen, som talar om "Ett enda, utan ett annat", det enda, vari finns både vara och icke-vara.

Allt hos människan är obeständigt utom den rena, klara essensen av ālaya. Människan är en kristallstråle, en inom sig fläckfri ljusstråle, en gestalt av lera på den lägre ytan. Denna stråle är din vägledare i livet och ditt sanna jag, väktaren och den tyste tänkaren, offret för ditt lägre jag. Din själ kan skadas endast genom din vilsegångna kropp, styr och bemästra båda och du är trygg, när du går genom den annalkande "jämviktens port".

Intet annat än det enda är bestående. En människas personlighet varar en mycket kort tid – till slutet av hennes vistelse i devachan. Det högre jaget består genom hela serien mänskliga inkarnationer, kanske så länge som tiden för en planetkedja. Monaden varar utan tvivel ännu längre, men också den är obeständig. Blott det enda består. Vi skall icke gå förlorade.

Monaden hos människan är en gnista av den enda lågan. Så länge den förblir i tiden, synes den utvecklas. Med djupaste vördnad kan man säga att även logos synes göra detsamma. Han svarar mot allt det bästa och största i vår uppfattning om gud. Likväl gäller att han icke kommer att vara densamme vid slutet av ett solsystems tillvaro såsom han var i dess begynnelse, ty för honom är detta en inkarnation.

"Gestalten av lera" är brukbar för människan endast i den mån den hjälper henne att utveckla den gudomliga gnistan inom sig. Den materiella delen kan inte påverka den gudomliga gnistan i den meningen att den kunde skada den, men den kan påskynda eller sakta dess utveckling, vilket för den är liktydigt med att främja eller skada den. Därför kallas den det lägre jagets offer.

Den fjärde porten kallas här jämviktens port, eftersom den avser den mellersta principen hos människan. Det är alltid en fråga om huruvida det yttre eller det inre nu skall vinna övertaget. När kandidaten väl utvecklat och renat sina lägre principer, den fysiska, den emotionala och den mentala, måste han lägga all sin kraft på de högre principernas sida och göra deras utveckling till huvudsak.

Var vid gott mod, o du oförskräckte pilgrim till den andra stranden. Lyss ej på Māras härskarors viskningar, avvisa frestarna, dessa ondsinta andar, de svartsjuka lhamayin i ändlös rymd.

Till ordet lhamayin finns en not fogad, som säger att de är elementaler och onda andar, ogynnsamt och fientligt inställda mot människor. Det finns inga varelser, som gör ont för det ondas skull, men det finns elementaler, som är skadliga för människan. De lever sitt eget liv, och vi kommer i deras väg. Elementalerna är i mångt och mycket liksom vilda djur. De är inte människans fiender, men de ogillar människans intrång på sitt område, och de hyser agg, emedan människor har behandlat dem illa.

Naturandar är glada varelser. Det sämsta man kan säga om dem är att de spelar små okynniga spratt, som är tröttsamma för de människor som utsätts för dem. De tål inte människan, eftersom hon gör så mycket sådant, som för dem är förhatligt och en källa till besvär. De lever ett glatt och förenöjt liv på landet och älskar att stoja omkring med vilda djurs ungar, och älskar dessa liksom även blommorna och träden. De har i sitt oskyldiga liv ingen möda och känner ej trycket av någon nödvändighet, ty de behöver inte slita för att föda och klä sig såsom människan måste. In i denna skogens lycka tränger så människan. Hon jagar och dödar de djur som är deras vänner. Hon hugger ner de träd de älskar för att odla jorden eller bygga hus. Hon besudlar luften med orena dunster av alkohol och tobak. Hela deras sköna land förvandlas till en fasansfull ödemark, och de tvingas fly undan. Måhända uppfattar de detta såsom en konstnär gör, när han ser ett vackert landskap fördärvas och förfulas med fabriker, vilkas skorstenar bolmar ut svart

rök och ångor som dödar gräset, blommorna och träden. Vi kallar detta framåtskridande, vilket det kanske är för oss, men naturanden känner annorlunda, ty det är hans hem som ödeläggs och hans vänner som dödas.

Saken är alltså den att naturandarna skyr människan. När en människa tar en promenad genom skogen eller längs en stig i denna, flyr de därför undan allteftersom hon nalkas. Kanske hon kan övervinna denna deras motvilja, liksom man ibland kan vinna vilda djurs förtroende och få dem att överge sin skygghet. En yogi kan smeka vilda djur som kommer honom nära, medan han sitter och mediterar. Om man beger sig ut på landet och förmår sig att ligga ner alldeles tyst och stilla en timme eller två, händer det att små levande varelser, såsom ekorrar och fåglar, vågar sig nära. Likaledes om man lever en längre tid på samma ställe, upptäcker naturandarna till sist att man är ett ofarligt exemplar av mänskligheten, och de blir med tiden alldeles frivilligt ens vänner. Då leker de omkring en och är ganska stolta över att ha en människa till vän. I emotionalvärlden betraktar dessa varelser människor såsom inkräktare av besvärligt och farligt slag, i mångt och mycket såsom vi skulle se på en invaderande armé. De mödar sig därför med att försöka skrämma nykomlingen. Dessa varelser är dock inte frestare. Den rollen spelas främst av människans onda tankeformer.

Det finns vissa människor, vilka vi ibland kallar svartmagiker. Dessa arbetar för att motverka mänsklighetens andliga framåtskridande. De tror alldeles uppriktigt att våra högre känslor inte är något gott utan återstoder av djuriska begär och drifter. Dylika magiker kanske iakttar en människa, som gör snabba framsteg på vägen men för tillfället befinner sig i ett tillstånd, vari hon kan påverkas av dem. Det kan då synes dem värt besväret att mot denna människa skicka en elemental, avsedd att uppröra henne och så vålla en störning, som hindrar henne i utförandet av arbetet för mästaren. Detta är den närmaste motsvarigheten i verkligheten till den kristna folktron på frestande demoner. Likväl bör ingen aspirant frukta dessa, ty icke ens de värsta svartmagikerna kan utträta något mot eller genom en människa, som är målmedveten, tänker endast på arbetet för mästaren och icke på sig själv.

Håll fast! Du nalkas nu den mellersta porten, sorgens port med dess tio tusen snaror.

Bemästra dina tankar, o du som strävar efter fulländning, om du vill skrida över dess tröskel.

Bemästra din själ, o du som söker odödliga sanningar, om du vill målet uppnå.

Rikta din själs skådande på det enda rena ljuset, det ljus som är fritt från berördhet, och bruka din gyllene nyckel.

Āryasanga kan nog tala om tio tusen snaror, ty mången gång inbillar sig kandidaten att han uppnått vairāgya eller begärsfrihet, blott för att finna att han på något svårgripbart sätt möter samma snaror om och om igen. Även själen, det högre manas, måste ställas under buddhi-naturens kontroll. Såsom vi sett, är det vid första initiationen som buddhilivet begynner, om icke förr, och kandidaten vandrar genom denna värld region efter region. Arbetet kan föras till fulländning endast om själva själen, det högre manas, samarbetar, i sin tur blir en tjänare åt denna högre princip. Sedan, när arbetet utförts och kandidaten är redo för nästa värld, genomgår han fjärde initiationen och skrider över ännu en tröskel.

Att vara fri från berördhet betyder här att vara fri från sådant, som kan ge upphov till begär efter något. Såsom vi redan sett, är detta innebörden av vairāgya.

NOTER

Sidan 3

”*Bhagavad-gītā* undervisar om pliktens och handlingens väg”, nämligen i tredje kapitlets vers 20.

”Iakttag vår president”, det vill säga Teosofiska samfundets president vid denna tid, dr Annie Besant.

Srotaāpatti betyder ”nedstigandet i strömmen” och är på palispråket en beteckning på första initiationen.

”Sju liv är den genomsnittliga tidrymden mellan första och fjärde initiationerna” Laurency kommenterar detta i *De vises sten* 2.42.3 och *Livskunskap Ett* 4.1.7. Vid fjärde initiationen blir individen ett 46-jag, en arhat, vid femte ett 45-jag, en adept eller asekha. På pali, som planet-hierarkins medlemmar stundom brukar som samtalsspråk med sina lärjungar i fysiska världen, betyder arhat ”värdig” och asekha ”fullärd”, det vill säga ”mästare”.

Sidan 5

Tout comprendre, c'est tout pardonner. Detta franska uttryck betyder ”att förstå allt är att förlåta allt”. Se även *De vises sten* 3.30.5 och *Livskunskap Ett* 9.30.

”Den gamle stoikern” är Epiktetos i hans bok *Handbok i livets konst*.

Sidan 6

”Ringar och runder” motsvarar det Laurency kallar planetperioder och eoner.

Sidan 7

Bodhisattva, världslärare, 43-jag som är chef för planethierarkins 2dra departement, ”undervisningsdepartementet”

Sidan 8

Māyāvī-rūpa – ”skenkropp”, ”kropp bestående av sken” – betyder ett materiehölje, som högre invigda tillfälligt formar för något särskilt ändamål. Ett dylikt hölje kan göras förvillande likt en vanlig organism.

The Lives of Alcyone är ett verk i två volymer som sammanfattar de forskningar Annie Besant och C. W. Leadbeater gjorde av ett antal människors tidigare inkarnationer.

Sidan 9

”De två mästare som kommer att stå i ledningen för sjätte rotrasen”, nämligen M. och K.H. såsom respektive manu och bodhisattva för denna rotras. Se vidare *Kunskapen om verkligheten* 3.1.23 och framåt.

Sidan 10

”Det lägre manas” = det mentala (47:4-7), ”det högre manas” = det kausala (47:1-3).

Sidan 11

”Tröskelns väktare” har liksom de flesta gamla esoteriska symboler fler än en innebörd; se *Livskunskap Ett* 3.25, 10.8; *Livskunskap Två* 6.23.3; *Livskunskap Tre* 2.12.11, 2.26.4; *Människans väg* 3.46.2, 18.11.7.

”Det högre jaget” (engelska: the Ego) är liksom ”själen” en av teosofier och Alice A. Bailey ofta brukad term med fler än en innebörd: människans på lägre stadier passiva kausalmedvetenhet, hennes på högre stadier aktiva kausala självmedvetenhet, andratriaden (47:1, 46:1 och 45:4) och dess medvetenhet av tre slag – kausal, essential och lägre superessential, därtill även Augoeides och hans medvetenhet, det vill säga en annan individ än människomonaden. Av

detta har blivit en icke obetydlig begreppförvirring. Närmare utreder Laurency detta på flera ställen, till exempel i några uppsatser ingående i *Livskunskap Tre: Symboler, Esoterisk terminologi*, Alice A. Bailey och D.K. samt *Teosofi*.

Sidan 14

Den framskridne lärjunge, som blev Storbritanniens premiärminister, var Benjamin Disraeli (1804-1881).

Sidan 15

Med "logos" menar teosoferna något slags högsta kollektiv medvetenhet, planetarisk, sol-systemisk eller, som på sidan 20, rent av kosmisk. Personifierandet av denna med pronomenet "han" får väl ses såsom ett slags eftergift åt kristna tankevanor. Se vidare *Livskunskap Tre* 2.9, 3.7; *Människans väg* 1.41.5, 17.4.1.

Sidan 17

Gemmer är ädelstenar eller halvädelstenar med gravyr.

Manas-taijasī är åtminstone 47:2, det kausala i stark och medveten förbindelse med det essentiala, 46.

Sidan 19

"Denna bokstav gjorde skillnaden mellan två annars likalydande ord". Bokstaven ifråga är det grekiska iota, motsvarande vår bokstav i, vilken gjorde skillanden mellan de båda orden homousios, "av samma väsen", och homoiusios, "av liknande väsen". Därav kommer även uttrycket "inte ett jota".

"Filioque" är latin och betyder "och genom sonen".

Sidan 20

"Fjorton miljarder dylika bubblor bildar en fysisk atom". C:a fjorton miljarder 43-atomer bildar en 49-atom, eftersom 49 43-atomer utgör en 44-atom, 49 44-atomer en 45-atom etc. hela vägen ända till att 49 48-atomer bildar en 49-atom.

"Koilon" är grekiska för "hålrum", "tomrum", atomerna är tomrum i finare materia, vars atomer i sin tur är tomrum i ännu finare materia och så vidare ända till uratomerna som är de yttersta tomrummen i urmaterien. Hela kosmos är ett tomrum i urmateriens absoluta täthet.

Sidan 21

"hennes största bok, som skall bevara hennes minne för historien, är oskriven ännu" – Laurency uppger att den blir skriven i hennes nästa liv.

Sidan 23

Ahamkāra, "jaggöraren", motsvarar väl snarast det mindre kausalhöljets medvetenhet (47:3), särjaget, som ger monaden förnimmelsen av att vara ett eget jag, från allt annat skilt. Den högre kausala medvetenheten (47:1,2) förnimmer sin enhet med andra, och mer så, ju mer den kommer under essentialmedvetenhetens inflytande.

Sidan 24

"Det högre jaget" är andratriaden, "monaden" är hos teosoferna tredjetriaden, icke monaden i ursprunglig pytagoreisk mening.

**Till slut önskar red. alla läsare av Den Pytagoreiske Kuriren
en god fortsättning på våren
och tackar bidragsgivarna hjärtligast för allt stöd de skickat.**

**Pytagoras:
”Den som vandrar vägen, är ej till för sin egen skull utan för andras.”**

Bilaga: Böcker från Foinix

ETERHÖLJET Efter äldre och nyare källor sammanställt av Lars Adelskog.

Denna bok handlar om människans fysiska energikropp, eterhöljet, även kallat eterkroppen, ljuskroppen och bioplasmakroppen. Boken gör en samlad framställning av några av de viktigaste delarna av den kunskap om eterhöljet som finns på skilda håll såväl i den äldre esoteriska kunskapstraditionen som i nyare forskning och erfarenhet. Bokens grundtanke är att eterhöljet är människans väsentliga fysiska kropp, viktigare än organismen i egenskap av formbildande matris, energigivare och förnimmelsecentrum, att organismen för sin existens, sitt liv och sina fysiska funktioner är helt beroende av detta sitt energihölje. Detta är ingen ny idé utan en urgammal esoterisk tanke. I tio avdelningar ges en allmän introduktion till ämnet, avhandlas eterhöljets åtta viktigaste centra för energiutbyte och förnimmelse, eterhöljet i människans liv från avlelsen till döden, eterhöljet vid hälsa och sjukdom, esoterisk läkekonst med utgångspunkt i eterhöljet, eterhöljets roll i människans medvetenhetsutveckling och eterhöljet i planetariska sammanhang, därtill den esoteriska världsåskådningen i allmänhet och den esoteriska energiläran i synnerhet.

Tryckt år 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 352 sidor. Pris: 250 kr. Tre av bokens tio avdelningar kan även laddas ned från www.hylozoik.se

FJÄRDE VÄGEN Föredrag och svar på frågor enligt G. I. Gurdjieffs undervisning av P. D. Ouspensky.

En nutida klassiker och en ypperlig införing i fjärde vägens system för medvetenhetsutveckling och Gurdjieffs idékrets. Gurdjieffs grundtanke var att människan lever långt under sin rättmätiga nivå. Hon har i sitt "normala" tillstånd så ringa medvetenhet att hon egentligen kan betraktas som sovande. I denna hennes sömn förefaller livet kaotiskt och meningslöst. Människans uppgift, ändamålet med hennes liv, är att nå ett högre medvetenhetstillstånd, att vakna. Detta mål kan nås endast med kunskap och ansträngning. Traditionellt har tre vägar erbjudits dem som vill göra sitt yttersta för att utveckla medvetenheten: fakirens, munkens och yogins vägar. Fjärde vägen skiljer sig från de hävdvunna vägarna däri att den inte kräver någon yttre försakelse av världen. På fjärde vägen måste all förändring av människan ske i det inre.

Engelska originalets titel: *The Fourth Way*. Översättning av Lars Adelskog. Tryckt år 2001. Kartonnerad, trådbunden. Xiv + 464 sidor. Pris: 250 kr. Hela boken finns även att ladda ned från www.veidos.se

LITET ESOTERISKT LEXIKON

Sammanställt på grundval av Henry T. Laurencys verk *Kunskapen om verkligheten* och *De vises sten*. Förklaring av esoterikens terminologi i uppslagsbokens form. Såväl längre artiklar som kortfattade definitioner. Drygt 500 uppslagsord täckande den väsentliga terminologin inom hylozoiken (Laurency) och allmänna esoteriken (teosofin och Bailey).

Andra, utökade och förbättrade upplagan av år 1996. Kartonnerad, trådbunden. 80 sidor. Pris: 75 kr.

Från andra förlag

UNDER SKORPIONENS TECKEN – Sovjetmaktens uppkomst och fall. Av Jüri Lina.

I denna bok lämnas häpnadsväckande uppgifter om frimurarnas hemliga roll i den internationella politiken, om de blodiga omvälvningarna i Frankrike år 1789 och i Ryssland år 1917. Som höga frimurare lydde Lenin och Trotskij frimurarnas internationella råd. Författaren följer den kommunistiska tankens historia från 1700-talets illuminater fram till Moses Hess och hans lärjungar Karl Marx och Friedrich Engels. Framställningen koncentreras på de s k ryska

revolutionerna i mars och november 1917. Även Sverige utnyttjades som operationscentral för bolsjevikerna. Boken visar hur händelserna i Ryssland åren 1917–1991 fortfarande påverkar världens öden. Författaren söker finna svar på flera väsentliga frågor: Hur uppstod och utvecklades den kommunistiska idén? Varför finansierades de ”ryska revolutionerna” år 1917 av mäktiga internationella finansskretsar? Vilket var syftet med den samhällsförstörelse som följde, och på vilket sätt gynnade den de bakomliggande krafterna? Efter sovjetmaktens fall den 24 augusti 1991 har de ryska arkiven börjat avslöja sina hemligheter för häpna historiker. Omskakande uppgifter strömmar hela tiden fram, men endast en rännil har nått oss i Västeuropa. Framför allt saknas helhetsbilden. Det är den som Jüri Lina söker ge i denna bok, som till stor del bygger på frisläppt ryskt material. ”Under Skorpionens tecken” torde ändra läsarens uppfattning om vår tids historia. Läsaren torde komma till insikt om en annan verklighet, varifrån man fortfarande styr oss med osynliga trådar. Första upplagan av denna bok utkom 1994. Andra upplagan av år 1999 var väsentligt utökad och förbättrad. Föreliggande tredje upplagan är den till innehållet mest omfattande.

Utgiven av Förlaget Referent 2013. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 560 sidor. Pris: 350 kr. OBS! Denna bok är nu slutsåld hos oss, men författaren tillika förläggaren Jüri Lina har meddelat oss att han alltjämt har några ytterst få exemplar till försäljning.

DEN JESUS SOM ALDRIG FUNNITS. En kritisk granskning av Bibelns Jesus och kristendomens uppkomst. Av Roger Viklund.

Viklund sammanfattar den forskning som pågått de senaste årtiondena och som alltmer lutar åt att Bibelns Jesus inte har funnits. En unik bok, inte bara i Sverige utan kanske i hela världen, tar ett helhetsgrepp som få andra böcker. Trots den stora mängd fakta och information boken innehåller är den skriven även för den intresserade lekmannen. Viklund skärskådar även Gamla Testamentet, dess etik och framför allt Israels äldre historia i ljuset av den moderna arkeologin. Den bild som växer fram är i många stycken helt annan än den Bibeln ger. Viklund debatterade i TV1 den 10 januari 2006 med religionshistorikern professor Britt-Marie Näsström, som i allt väsentligt gav honom rätt.

Utgiven av Bokförlaget Vimi 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 596 sidor. Pris: 300 kr. Obs! Detta är första upplagan. Viklund har senare utgivit en andra, utökad upplaga.

ÄR VÄRLDEN UPP OCH NER? Artiklar i urval om Palestina, de nykoloniala krigen och sionismen. Av Lasse Wilhelmson.

Boken består av ett urval av artiklar av och intervjuer med Lasse Wilhelmson med tonvikt på palestinafrågan och sionismen. Den omfattar den första åttaårsperioden av 2000-talet då stora förändringar skett i världen. Det gäller terrordåden den 11 september 2001..., ockupationen av Irak 2003, massakern på civila i Gaza kring nyåret 2009, ekonomisk kris, Storebrorslagar, terrorism, klimatförändringar och pandemier. Den bild som mainstream media ger härvidlag, styrs av samma maktelit som beslutat om de folkrättsstridiga krigen och förorsakat den ekonomiska krisen. Resultatet blir att ockupation framställs som befrielse som i Irak, att massaker på civila framställs som självförsvar som i Gaza och att Sveriges första krig på över 200 år framställs som U-hjälp som i Afghanistan. Vi får ett språkbruk där det mesta blir upp och ner. ”Är världen upp och ner?” är författarens bidrag till att vända den rätt genom att ge alternativa fakta, perspektiv och idéer som kan befria vårt tänkande från det orwellska sanningsministeriets påbjudna uppfattningar.

Författarens förlag 2009. Trådbunden med mjuka pärmar. 175 sidor. Pris: 100 kr.

ETT PORTRÄTT MED MÅNGA HISTORIER Artiklar i urval på tvärs mot en ny världsordning. Av Lasse Wilhelmson.

Omslagets baksida ger följande besked om bokens innehåll: ”**Ett porträtt med många historier** är ett urval artiklar av och intervjuer med Lasse Wilhelmson, samt analyserande kommentarer. Den omfattar åttaårsperioden efter 2009 då den så kallade arabiska våren snabbt övergick i Natos och Sveriges folkrättsstridiga krig och förstörelse av Libyen. Därefter lanserade USrael med flera sin terrororganisation ISIS, först i Irak och sedan i Syrien, som kom att bli ett internationellt slagfält. Alla inblandade nationer och grupper, utom de som inbjudits av Assad-regeringen begår, enligt internationell rätt, aggressionshandlingar i strid mot folkrätten. Detta sker enligt den sionistiska planen för Mellanöstern från 1982, vilket innebär att sönderfallet i detta område ensidigt har gynnat Israel.

Några år senare arrangerade samma maktelit som driver dessa folkrättsstridiga krig en våg av migranter från Mellanöstern och Afrika till Väst, främst Europa, i syfte att bryta ner dess nationalstater. Sverige kom att inta en framträdande roll genom att tillåta en extremt omfattande olaglig invandring av välfärdsmigranter, som enligt gällande EU-regler skulle ha sökt asyl i första ankomstland. EUs bedömning är att flertalet av dessa inte kan betraktas som flyktingar. Denna massmigration till Sverige har även bestått av ett okänt antal ISIS-terrorister, ökat problemen med de parallella samhällena, gängkriminaliteten, utomhusvåldtäkterna och belastningen på alla bidragssystem samt vården och skolan med mera. Detta och dessas långsiktiga ekonomiska och demografiska effekter har länge förtigits i media och av politiker, som mest sysslat med att angripa och förtala alla som oroats över denna utveckling.

... *många historier* är ett försök att knyta ihop den stora världen med den lilla och samtidigt slå håll på de lögnare som gjort denna utveckling möjlig. Sverige riskerar nu att bli en så kallad ”failed state” och de etniska svenskarna en minoritet i sitt eget land.

Författarens förlag 2017. Trådbunden med mjuka pärmar. 271 sidor. Pris: 225 kr.

KVANTITETENS HERRAVÄLDE och tidens tecken. Av René Guénon.

René Guénon (1886–1951), en ledande representant för den s.k. traditionalistiska tankeskolan, utgav år 1945 detta verk, som med rätta betraktas som hans mest betydande. Det är en grundlig och ytterst konsekvent vidräkning med hela den moderna ”andan”, rättare sagt andefattigheten. Med Guénon's egna ord: ”.. om de som riktigtast har bedömt de fel och brister, som vidlåder vår tidsålders mentalitet, i allmänhet intagit en helt negativ hållning eller framträtt endast för att föreslå motåtgärder, som är nära nog betydelselösa och alldeles oförmögna att hejda den på alla områden tilltagande oordningen, är det därför att de saknat kunskapen om verkliga principer alldeles liksom de som tvärtom envisas med att beundra det föregivna ’framåtskridandet’ och att bedraga sig själva om dess ödesdiga resultat.” Man behöver inte hålla med Guénon om allt han säger, men tillräckligt mycket därav är väl så giltigt för att göra hans verk värt att inte bara läsa utan även studera.

Franska originalets titel: *Le règne de la quantité et les signes des temps*. Översättning av Lars Adelskog. Logik förlag 2019. 296 sidor. Limhäftad med mjuka pärmar, pris: 250 kr. Det finns att få även ett mindre antal exemplar limhäftade med hårda pärmar, pris: 350 kr.

Restupplagor

NEXUS Nya Tider

Tidskrift som utgavs åren 1998-2000 under Lars Adelskoghs chefredaktörskap. Nästan alla nummer finns alltså att få, det vill säga nr 1/1998, nr 2/1998; nr 1/1999, nr 2/1999, nr 3/1999, nr 4/1999, nr 6/1999; nr 1/2000, nr 2/2000. Pris: 30 kr styck. Alternativ hälsa, den dolda makten (frimureri, Bilderberggruppen etc.), andlighet, kontroversiell forskning.

Slutsålda böcker

Förklaringen av Lars Adelskog, **Nattlektioner** av Viola Pettitt Neal och Shafica Karagulla, **Robotarnas uppror** av David Icke, **... och sanningen ska göra er fria** av David Icke, **Judisk historia, judisk religion** av Israel Shahak. Dessa böcker kan numera erhållas endast antikvariskt. **Förklaringen** kan laddas ned från internet, nätplats: www.hylozoik.se. Även **Nattlektioner** kan laddas ned som pdf-dokument från www.hylozoik.se **Judisk historia, judisk religion** kan laddas ner från nätplatsen www.veidos.se

Alla böcker och skrifter beställes hos Lars Adelskog under adress:

Lönnvägen 3 A
541 48 Skövde
eller:
adelskog@yandex.com

För beställningar effektuerade per post uttages portoavgift. Betalning göres till bankkonto (Nordea) 1190 30 21766 inom trettio dagar efter expediering. Vänligen skicka inga pengar i förskott; låt oss debitera.